

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

Ainoa työväenliikkeen yleisetu
ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Torstaina, Heinäkuun 11 p. - Thursday, July 11

(THE PIONEER)
THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES - ESTABLISHED 1905

31:n vuosikerta - Vol. XXI - No. 160 - 1935

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta \$6.00 Kolme kuukautta \$2.00
Puoli vuotta \$3.25 Kuukausi 75c
SUOMEEEN: 1 v. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjallisuuskirjeet
asialla ja kottorissa. Kirjeet ovat lähetettävät
osoitteella: Raivaja,
Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 352
Toimituksen 351. J. Suomalainen, Mgr.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
3, 1879.
Published daily, except Sunday, by the Raivaja Pu-
lishing Company, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOITUSHINNAT - Satunnaiset ilmoitukset 6c sen-
tiä palautus. Selvotettuja ilmoituksia annetaan tar-
kempia tietoja kysytessä. Paikkakuntain uutisilmoituk-
set 3 senttiä viikoksi. Peruslupa 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year \$6.00 For 3 months \$2.00
For 6 months \$3.25 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

KAUPPAPOLITIikka ON RAUHANPOLITIikan KANSSA RISTIRIidASSA

Senaatin asevarustelukomitean esitykset havait-
tu olevan uudesti harkinnan tarpeessa.

HOLLANNIN SOSIAL. SUURI VAALIVOITTO

Sosialistit saivat 154
uutta edustajapaikkaa
Liberaalipuolue tuli
murskatuksi.

Hollannissa hiljattain toimit-
tuissa kunnallisvaaleissa, joista
olemme jo aikaisemmin lyhyesti
maininneet, sosialisteilla oli eri-
omainen menestys, meillä vii-
meksi saapuneiden europalaisten
lehtien mukaan.

Jo ennakkolta oli odotettu hal-
lituspuolueiden kärsivän suuria
tappioita ja sosialistien ja kom-
munistien saavuttavan voitoja.
Vaalien tulokset olivatkin aivan
odotuksen mukaiset. Kun ään-
tenlasku oli saatu toimitetuksi
kävi selville, että hallituspuolue-
et olivat kärsineet murskaavan
tappion menettäneen kokonaista
325 edustajapaikkaa. Kunnallis-
vaalien tällainen tulos merkit-
see sitä, että liberaalinen puolue
on lyöty perinpohjin. Puolue on
nimittäin menettänyt 163 edus-
tajapaikkaa.

Sosiaalidemokratian osalta vaalit
merkitsevät suurta voittoa,
sillä puolue on saanut 154 uutta
paikkaa. Kommunistien voitto
senjään supistui 38 paikkaan,
jota voidaan katsoa tulokseksi,
joka ei vastaa heidän suuria toi-
veitaan.

Työväenpuolueiden voitot ovat
erittäin silmiinpistäviä suurem-
missa kunnissa ja kaupungeissa.
Amsterdamissa työväenpuolueet
ovat vallanneet enemmistön, sil-
lä sosialidemokraateilla on nyt
17 ja kommunisteilla 7 kaikkiaan
45 paikkaa valtuustossa. Kom-
munistit olivat etenkin Amster-
damissa odottaneet paljon suu-
rempaa menestystä. Syny si-
hen, että heidän toiveensa ovat
pettäneet, ovat varmasti se mo-
net levottomuudet, joita kommu-
nistit panivat toimeen kaupungin
kaduilla ja torilla, levottomuu-
det jotka eivät millään tavalla
hyödyttäneet työväenliikettä,
vaan päinvastoin antoivat aseita
vastustajille.

Rotterdamissa sosialidemoka-
raatit valtasivat 5 uutta paikkaa
ja heillä on siellä nyt 20 paikkaa
kaikkiaan 45:stä. Haagissa
socialidemokraatit saivat 3 uutta
paikkaa.

T. V. A:n lisä- valtuuksien käsittelystä

Washington, heinäk. 11 p. —
Edustajahuoneessa hyväksyttiin
eilen neljä hallituksen esitystä
Tennessee Valley Authorityn
valtuuksien laajentamiseksi.

Nämä esitykset ovat seuraavat:
Sääntö jonka mukaan T. V. A.
ei olisi sähkövoimaa eikä kemi-
kaleja saanut myydä alle kus-
tannushinnan, heinäkuun ensi
päivästä vuonna 1937 alkaen
poistettiin 98 äänellä 67 ääntä
vastaan.

Ylikontrollioiran kontrollin lie-
vittämistä koskeva kohta hyväk-
syttiin 160 äänellä 120 ääntä vas-
taan.
Kohta mikä olisi estänyt T. V. A.
A:n rakentamasta sähkövoima-
johtoja jotka yksityisten yhtiöi-
den johtojen kanssa miltei ri-
nan kulkevat, poistettiin 130 ään-
nellä 102 ääntä vastaan.

Kontrollivaltuuksien antami-
nen T. V. A:n patojen ja lisä-
kiden rakentamiseen Tennessee
joessa, ja sen sivujoissa, hyväk-
syttiin ilman nimihäviöäänestystä.

Lopullinen äänestys T. V. A:n
laista toimitetaan tänään.

Washington, heinäk. 11 p. —
Senaatin ulkomaavaliokunta päät-
ti eilen ottaa käyntöön hitaan
menettelyn puolueettomuusla-
kien suhteen, sen jälkeen kuin
valtioliikkeen Hull oli valiokun-
taa varoitellut.

Valtioliikkeen, puhuessaan vali-
okunnan suljetussa istunnossa,
selitti, että useat senaatin aseva-
rusteluvaliokunnan esitykset
joilla Yhdysvaltain mahdollisuu-
sia sekaantua ulkomaalaisiin
konflikteihin rajoitetaan, ovat
sitä laadittu, että ne voivat tä-
män maan saattaa epäedulliseen
asemaan, toisiin puolueettomiin
valtioihin nähden.

Valiokunnan puheenjohtaja,
senaattori Pitman Newadasta, sa-
noi, että Italian ja Etiopian tilan-
teesta oli puhuttu keskustelun
yhteydessä, mikä koski puolueet-
tomuutta yleensä.

Valiokunta päätti nimittää ja-
oston joka valtioviraston ryhmän
kanssa tutkii tilannetta vuoden
ajan, ennenkuin minkäänlaisia
toimenpiteisiin ryhdytään, niiden
kolmen esityksen suhteen jotka
asevarusteluvaliokunta on esit-
tänyt.

Näissä esityksissä presidentti
valtuutettaisiin julistamaan ase-
iden vientikiellon sotivia ulkova-
lioita vastaan, sekä määrittele-
mään yleiset ja yksityiset lainat
sodassa oleville kansakunnille, ja
kieltämään passin amerikalaisil-
ta, jotka sota-alueella haluaisi-
vat matkustaa.

Kaksi näistä esityksistä, pas-
seja ja sotavainajia koskevat, ovat
jo valtiokunnassa hyväksytyt,
mutta Pitman sanoi, että valtio-
sihteerin vierailun jälkeen on
hän valtuutettu ottamaan nämä
esitykset uudestaan harkitta-
vaksi.

Italian ja Etiopian tilanteesta
puheen ollen Pitman sanoi:

"Se poliittika minkä hallituk-
semme Etiopian tilanteeseen näh-
den on käyttänyt ottaen on täydel-
lisesti sen laillisten oikeuksien
rajojen sisäpuolella, eikä tä-
ssä tilanteesta häiritse laisinkaan."

Hän kertoi valtioliikkeen il-
moittaneen valiokunnalle, että
"hallituksen päätarkoituksena on
toimia siten, että sen toiminta
johtaa rauhaan, ja toiseksi, jos
sota syttyy, käytettyä tavalla
mikä on sopuisuudessa hallituk-
semme ja tuotantomme kauppa-
tarpeiden kanssa kautta maail-
man, menettelytapoja suunni-
tella."

Arvosteli

Yhdysvaltain

lääkäreitä

Lääkäriliikkeen on asettunut
vastustamaan rytmätoimintaa
lääkäreiden alalla.

Wellesley, Mass., heinäk. 10 p. —
Täällä kesäinstituutissa
puhui eilen tri Willam Trufant
Foster, hyökäten Amerikan lää-
kärisuorasta vastaan, sen johdosta
kun se ryhmätoimintaa vastus-
taa lääkitsemisen alalla.

"He ovat vastustaneet jokais-
ta kansan yritystä sairautsris-
kistä yhdistämiseksi. Viime vuonna
Amerikan lääkäriyhdistys teki
päättökseen, että "maksukykyisen
potilaan pitäisi maksaa kustan-
nuksensa silloin kuin hoito on an-
nettu."

Tri Foster selitti moisen vas-
tustavan menettelytavan jar-
rustavan lääketiedettä, mutta li-
säksi uudestuuksia pakotetaan
käyttämään ulkoapäin. Canadian
lääkärisuora on paljon edellä
Yhdysvaltain lääkärisuoraa, hän
selitti. Viime vuonna se suositel-
li jokaisen terveysvakuutuk-
sen käyttäytymisestään.

"Onneksi ne ihmiset jotka lää-
käreiden laskut maksavat, ovat jär-
jestäneet omasta aloitteestaan,
sadtottain erinäisiä kokeiluja, tar-
koituksella saada aikaan parem-
pi keino lääkärilaskujen suori-
tamiseksi, ja lääkärit luopuvat
asteittain kannastaan.

KIINALAISET MELLAKOINEET OIKEUDESSA

Protesteeraaneet Japa-
nin keisarin solvaami-
sesta syytetyn tuo-
mitsemista vastaan.

Shanghai Kiina, heinäk. 10 p. —
Parisissa kiinalaista mella-
koi oikeushuoneessa täällä eilen,
kun "Uusi Elämä" nimisen
viikkolehden toimittaja Tu
Tshung-juan julistettiin syylli-
seksi Japanin keisaria loukkaa-
van kirjoituksen julkaisemiseen.

Kuultuaan tuomionsa, toimit-
taja Tu Tshung-juan nousi ja
lausui, että "Kiinassa ei ole oikeu-
tta".

Tuon tuomitseminen oli yksi
niistä monista eldoista, joita ja-
panilaiset asettivat Kiinalle hil-
jattain.

Norwoodissa

ovat nahkätö-
läiset lakossa

Lakko on julistettu niskoitte-
vien työntäntäjien taltuttami-
seksi.

(Erikosäntö)

Norwood, Mass., heinäk. 11 p.
Winslow Bros. & Smith Co:n
nahkatehtaat täällä Norwoodissa
julistettiin tänä aamuna lakkotia-
laan. Kaikki työläiset, joita on
noin 650, kävelivät tehtaasta ulos
ja tehtaasta jäivät seisomaan.
Lakkoonmenopäätöksensä työläi-
set tekivät eilen iltona pitämäs-
säan kokouksessa, jossa lakon
puolesta annettiin 438 ääntä. Lak-
koa vastaan ei äänestänyt ku-
kaan.

Lakkolaiset ovat 100-prosent-
tisesti järjestyneet, he kuuluvat
National Leather Workers uni-
oon.

Lakon syynä on se, että yhtiöt
ovat yrittäneet niskoitella ja rik-
koa niitä sopimuksia, jotka ne
viime keväänä työläisten kanssa
tekivät.

Rauhallinen lakkovartiointi
käynnissä.

(Sähkösanoma)

Norwood, Mass., heinäk. 11 p.
Yli kolmesataa lakossa olevaa
nahkätöläistä oli lakkovahdissa
tänään Winslow Brothers ja
Smith nahkatehtaiden edustalla,
joiden johtokunnan puheenjohtajana
on entinen kuvernööri
Frank G. Allen.

Liikeenjohtaja Henry Crosby
selitti "toivoivansa, että asetet-
tuja vartiointia ei tarvitsisi tuota
New Yorkista", kuten puoli-
toista vuotta takaperin tehtiin.

Lakkopäätöksen teki eilen il-
lalla National Leather Workers
union paikallisosasto no. 26. Tä-
näan lakkolaisille suoritetaan
palkka, väliaikaisessa kottoris-
sa tehtaiden porttien ulkopuolel-
la.

Crosby väitti lakon olevan "lak-
kivastaisen", selittäen, että kiis-
takysymys on valtion sovitte-
luskunnalla, mikä on sen kä-
sittelyn siirtänyt ensi maan-
tahiin.

Lakkolaiset selittävät lakon a-
letun sen takia kun 20:le järjes-
tynnele työläiselle ei maksettu
sitä viiden prosentin palkankoro-
tusta minkä yhtiö kaksi kuuk-
austa takaperin lupasi.

Tuhoisa räjähdys salai-
sessa laboratoriossa
Varsovassa

Varsova, heinäk. 10 p. — Usei-
ta henkilöitä kerrotaan surmaut-
uneen ja loukkaantuneen hirvit-
tävässä räjähdyskassa maanalai-
sessa räjähdysainelaboratoriossa
Zolborissa, Varsovan esikaupun-
gissa.

Tapahtumasta ei ole annettu
mitään yksityiskohtaisia tietoja.

Työttömien luku Bri-
tanniassa alenut

Lontoo, heinäk. 9 p. — Työttö-
mien luku Britanniassa kesäk. 24
p oli 2,000,110, pienin sitten v.
1930 kesäkuun.

HUOMAUTUS ITALIALLE

(Sähkösanoma)

Washington, heinäk. 11 p. —
Yhdysvallat on Italialle huomaut-
tanut, että tämä maa äärimmäis-
sellä epäilyllä katselee mitä ta-
hansa askelta jonka Italia Abessi-
niassa ottaa, mikä varsinaiseen
sotaan johtaisi. Täten ilmoit-
ettiin valtiovirastosta tänään.
Valtioliikkeen Cordell Hull il-
maisi hallituksen näkökannan
Italialle lähettämällä, Augusto
Russolle, viimeainuitun vierail-
lessa valtiovirastossa myöhem-
mällä, ilmoittaakseen valtioliik-
teille aikomuksesta palata
Italialaan lyhyempää vierailua var-
ten.

SUOSITTELEE HALLITUKSEN TUOTANTOA

Hallituksen kilpailu lii-
ke-elämässä on tar-
peellinen, selittää tri
Ware.

Wellesley, Mass., heinäk. 11 p. —
Tri Caroline Ware, National
Emergency Councilista, suositel-
li eilen, Summer Institutsessa
täällä, että perustellisuudet otet-
tisiin hallituksen huostaan ja
hallitus alkaisi kilpailun yksityis-
ten tuottajien kanssa. Täten
edistettäisiin tuotannon lisäyt-
mistä, sekä joukkokulutusta, sel-
litti hän.

Tri Waren puheen aiheena oli
hinta ja tuotantokontrolli. Kor-
porationit ja tuotantoyhdistyk-
set pyrkivät rajoittamaan tuot-
toa", koska yleensä näyttää edul-
lisemmalta ottaa kaikkien hinta-
pienistä tavaramäärästä, kuin
myydä tavara huokeammalla hin-
nalla."

Tuotantolaitosten toimeenpa-
nevien johtajain ei voi odottaa
menettelevän toisin, koska heidän
on tehtävä voitoja, ja tästä
syytä hallituksen on tuluttava vä-
liin, vastapainoksi tälle pyrki-
mykselle.

Ajemmin puheessaan tri Ware
selitti, että erinäiset hinnat ovat
joustavia ja toiset järeitä, varo-
jen väheneminen aiheuttaa jou-
stavahintojen tavarain hintojen
alenemisen, mutta järeikkainten
tavarain hinta pysyy korkeal-
la, aiheuttaen epäsuoruuksia,
suutta, sekä tuotannon vähen-
emistä niillä aloilla joissa hinnat
ovat järeitä.

Canadan suo- malaisten luku- määrä v. 1931

Ottawa, Canada — Vuonna 1931 toimitetun väenlaskun pe- rusteella on Canadassa todettu eilen mainitun vuoden kesä- kuun 1 päivän maakuunnittain seuraava määrä suomalaisperui- sia asukkaita:	Maakunta	Miehiä	Naisia	Yht.
Prince Edward	Island	1	1	
Nova Scotia	68	31	99	
New Brunswick	104	31	135	
Quebec	1,621	1,352	2,973	
Ontario	15,428	11,709	27,137	
Manitoba	572	441	1,013	
Sask.	572	441	1,013	
Alberta	1,827	1,491	3,318	
Brit. Col.	4,311	2,547	6,858	
Yukonin alue	29	5	34	
N. W. alueet	4		4	
Yht. koko	Canada	25,257	18,628	43,885

Senaatti ei luo- vu kannastaan

Washington, heinäk. 11 p. —
Senaatti lähetti eilen yleisyy-
toimistustiloihin sovittevalio-
kuntaan, ohjaten edustajassa
mainittua valiokunnassa vaati-
maan, että se kohta jonka nu-
kaan tarpeettomat omistukset
vuoteen 1940 mennessä lopeteta-
naan, tähän lakiin sisällytetään.
Edustajahuoneessa mainittu
kohta poistettiin.

VENÄJÄ VAS- TANNUT SUO- MEN NOOTTIIN

Ei suostu selostamaan
suomalaisen rajaväes-
tön karkoittamista.

Helsinki, heinäk. 11 p. — Neu-
vostoliitto on vastannut Suomen
lähettämän esittämään diploma-
tiseen tiedusteluun, joka koskee
raja-alueiden suomalaisten väes-
töjen pakollista siirtoa etäisiin
seutuun.

Neuvostoliitto on ottanut sel-
lisen kannan, että kysymys, josta
Suomi haluaa tietoja, on puhtaasti
Neuvostoliiton sisäinen asia,
josta se ei ole velvollinen
tekemään tilia millekään vierasle-
valtiolle.

Vastauksen yleensä katsotaan
vahvistavan aikaisemmat uutiset,
että tuhansia suomalaisia on kar-
koitettu kotikunnultaan läheltä
Suomen rajaa heidän Suomi-sys-
tävyytensä takia. Suomen luul-
aan yrittävän saada Kansainlii-
ton puuttumaan asiaan.

Lautakunta on julistanut päätöksensä

Havainnut Rettichin, Duganin,
McGlennen ja Harriganin syyli-
siksi.

Boston, heinäk. 11 p. — Carl
Rettich, Tommy Dugan, Sonny
McGlone ja Charles Harrigan
havaittiin eilen syyllisiksi postis-
tarkastukseen, sekä salaliittoon
postiosuoksen suorittamiseksi.
Lautakunta havaitsi heidät syyllis-
iksi, ottaen harkitsemassa asiaa
kolme ja puoli tuntia.

Sillä aikaa kuin lautakunta
asiaa harkitsi paljastettiin, että
new-yorkilaiset gangsterit, sekä
yksi vanginvartija, olivat sekaan-
tuneet salaliittoon, jonka tarkoi-
tuksena oli Rettichin ja hänen
kanssasytytyksensä vapauttami-
nen vankilasta. Kyselyinen vangin-
vartijasta on nyt lomalla, eikä
hänen sallita palata työnsä.
Viranomaisen kerrotaan tien-
neen tästä salaliitosta jo parin
viikon ajan, jonka vuoksi Cam-
bridgen vankila, jossa Rettich ja
hänen kanssasytytyksensä säilyt-
tään, on ollut erikoisen vartiointi-
nin alaisena. Valtion poliiseil-
la on ollut konekiväreillä ase-
tetut vartijat vankilassa, sekä
sen ulkopuolella. Ja kolme poli-
siauttoa, joissa on ollut runsaasti
aseita, on ollut vankeja ja sataa
massa vankilan ja oikeustalon
välillä.

Lautakunnan päätöksen julis-
tetta oikeuskulustelu keskey-
tti heinäkuun 22 päivään, jol-
loin tuomio julistetaan. Postis-
tarkastuksesta tuomion on 5 vuotta
vankilaa ja salaliitosta tarkoitus
sella rosvoita posti rangastus on
korkein kanta kaksi vuotta vanki-
la.

Kannattavat peru- nasäännöstelyä

Washington, heinäk. 11 p. —
Edustajahuoneen maanviljelys-
valiokunta päätti eilen, 12 äänellä
10 ääntä vastaan, suositella
hyväksyttäväksi Warrenin peru-
nakontrollilain.

Valiokunta ei kuitenkaan huo-
mannut edustajahuoneen sää-
ntövaliokunnalle esittämä, että tä-
mä laki heti käsiteltäväksi otet-
taisiin, joten mahdollisuus on
olemassa, että sen käsittely mah-
dollisesti siirtyy pitämättä
ajan eteenpäin.

Kuuma sää vaa- tinut ihmisuhreja

Kansas City, heinäk. 11 p. —
Kesäkuun 10 p. 31 henkilöä
menettänyt henkensä kuumuuden
johdosta, ja kuma sää vha-
jatkui.

Fort Worthissa, Texasissa,
lämpömittari osoitti eilen 104 a-
setta yläpuolella nollan.

SUURVALLAT EHKÄ JAKAVAT ETIOPIAN

Italian kerrotaan esittäneen sellaista nykyisen
kriisin ratkaisua.

Lontoo, heinäk. 10 p. — Taal-
la nykyään horkitaan uusia esi-
tyksiä italialais-etiopialaisten krii-
sin ratkaisusta. Niden sanotaan
tulleen Italian lähettämältä Dino
Grandilta.

Hyväksymällä ne vältettäisiin
sota, mutta ne tekisivät lopun
Etiopian itsenäisyydestä. Uudet
esitykset pääpiirteissään ovat
seuraavat:

Italia saisi Eritrean ja Italian
Somalimaan välillä olevan takaa-
maa ja Abessinian alkuperäiset
maakunnat, voiden harjoittaa po-
liittista kontrollia tällä alueella.

Tämän alueen takana tulisi o-
lemaan toinen Etiopian tunnus-
tama Italian "vaikutusalue", jol-
ka yleisesti vastaisi Italian val-
tutuspiiriä, mikä on määritelty
Ranskan, Italian ja Britannian
sopimuksessa v. 1906. Tällä
alueella Italia saisi vapaut kädet
"ylläpitää järjestystä", varsinkin
orjuuden poistamiseksi.

Tuolla v. 1906 asiakirjalla Bri-
tannia, Ranska ja Italia määrit-
telivät itselleen taloudelliset val-
tutuspiirit Etiopiassa, mutta lu-
pasivat tunnustaa Etiopian itse-
näisyyden. Sopimuksen päämäärä-
nä katsotaan olevan Etiopian ja-
kamisen niiden ahnaitten tunke-
lijoitten kesken. Jos Italia nyt
ottaa osansa, niin ei ole vaikeata
kasittaa että toiset tulevat pian
seuraamaan esimerkkiä.

Britannian kanta muuttunut.

(Sähkösanoma)

Lontoo, heinäk. 11 p. — Pu-
huen tungokseen asti väkeä täy-
nä olevalle alahuoneelle, Sir Sa-
muel Hoare, Britannian ulko-
ministeri, tänään sanoi Italian
hallituksella olevan syytä "jon-
kun verran arvostella Abyssinian
hallitusta" ja kannatti Italian
pääministerin Benito Mussolinin
lausuntoa, että Italia tarvitsee
laajempaa aluetta.

Ulkoministerin selitys, ensim-
mäinen tärkeämpi puhe, mitä
hän on pitänyt alahuoneessa sit-
ten virkaan tulonsa, aiheutti häm-
mäystä. Puhetta pidettiin il-
moituksena siitä, että Britannia,
joka tähän saakka on estellyt
Italian tunkeutumista Abyssiniaan
(Etiopiaan) ja esittänyt kol-
men vallon sovittelevan konferen-
ssia, on nyt muuttanut politiik-
kaansa. Lisäosoituksena tästä
myöskin nähtiin olevan määräys,
jolla aseiden ja ammuksien
vientä Etiopiaan väliaikaisesti
kielletään.

Hoare hiukan lievitä lausun-
toaan kysymällä tokko "Italian
laajentumisen tarve ja Abyssinia
koskevat moitteet ovat riit-
tävä syy sotaan syöksemiseen."

Ulkoministeri kielsi Britannia-
alla olevan mitään sivuotteita
Afrikan-politiikkaan, ja väitti
että se vain pyrki aikaansaada-
maan rauhallisen ratkaisun.

"Ei ole totta, että me ajatteli-
simme siirtomaa-intressejamme
taikka että me kokoaisimme
joukkojamme", hän sanoi.
Hoare puolusti kapteeni Antho-
ny Edenin äskettäin Italialle
tekemää esitystä eräistä alue-
vaihdoista Etiopiassa ja sanoi
että esitystä on tulkittu väärin.
Hän arveli, että yhdeksän joaki-
sesta kymmenestä edustajasta
olisi kannattanut esitystä sem-
moisena kuin hallitus aikoi sen
tehda, mutta Italia jo etukäteen
hylkäsi sen.

Ankara maanjäristys Japanissa

(Sähkösanoma)
Tokio, Japani, heinäk. 11 p. —
Tuhoisa maanjäristys tärsytti
Honshuun saaren keskiosaa tä-
näan. Ainakin 20 henkeä tiede-
tään surmaantuneen Shizuokas-
sa. Omaisuusvahingon pelätään
olevan suuren.

Kaksi veljestä hukkunut

Concord, N. H., heinäk. 11 p. —
Harry Welch, 11-vuotias ja
hänen veljensä David, 5-vuotias,
hukkuvat Merrimack jokeen yli,
nuorempi veli selässään, mutta
ei jaksanutkään toteuttaa yrityk-
tään.
Tämä oli jo toinen kaksois-
hukkuminen vuorokauden sisällä
tällä ympäristöllä.

Puukorkojen teki- joille tyrkytetään palkanalennusta

Haverhill, Mass., heinäk. 11 p. —
United Shoe and Leather
Workers union puukorkojen teki-
jien paikallisosasto Haverhillin
piirissä sai eilen Haverhillin puu-
korkotehtailtoilta vastaanottaa
esityksen työpalkkojen alentami-
sesta 20 prosentilla.

Niran ja 40-tuntisen työviikon
käytäntöä puukorkojen
teijien palkat kohosivat 20 pro-
sentilla, viikkopalkka ollen sama
mitä se

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS
YRJO MÄKILÄ, OSKARI TOKOL, A. E. USUNEN,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN

Lehteen aljotut kirjoitukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä osastolle: Raivaajan toimitus, Box 640, Fitchburg, Mass. Telef. 351

PÄIVÄNKATSAUS

SODAN VAARA AFRIKASSA ILMEINEN

Kuten aikaisemminkin on jo kerrottu, sodan vaara Afrikassa käy päivä päivästä yhä selvemmäksi. Kaikki sovitteilyyritykset, jos niitä lie todella yritettykään, ovat rauenneet tyhjiin sen takia, että Italia ei halua tällä kertaa mitään sovitteilua. Italiaa nähtävästi ei mikään voi estää hyökkäämästä Etiopian kimppeen. Tilanne Italiassa on nimittäin sellainen, että Mussolinin täytyy tehdä jokin voidakseen johtaa italialaisten yhä kasvavan mielenkiinnon pois kotoisista asioista, jotka käyvät päivä päivästä yhä pahemmiksi. Mussolinin täytyy, hinnalla millä hyvänsä, kyetä hankkimaan itselleen lisää mainetta ja auktoriteettia ja siitä syystä hän on päättänyt kiinnittää vöyhönsä niin monta etiopialaisen päänahkaa kuin suinkin mahdollista. Tässä tarkoituksessa yrittää Mussolini antaa tälle hyökkäykselle kansallisen kostosodan luonteen. Kuten muistetaan, italialaiset noin neljäkymmentä vuotta takaperin kärsivät musertavan tappion juuri Etiopiassa, joka nostatti jo silloin vallankumouksellisen hyökkäyksen koko Italiassa ja oli vähällä kaataa koko kuninkaallisen huoneen. Mussolini asettaa nyt hyökkäyksensä ensimmäiseksi kohteeksi juuri sen paikan, jossa italialaiset neljäkymmentä vuotta takaperin lyötiin. Näin osoittaa Mussolini kostaa Italian häpeän, kuten hän sitä sanoo ja osottaa koko maailmalle, että uusi fascistinen Italia on vanhan Rooman jälkeläinen ja maineen peria. Sen suorittettuaan, hän varmaankin rakennuttaisi uuden ja entistä mahtavamman riemuportin, jonka läpi ratsastettuaan hän tuntisi taas asemansa varmaksi niin hyvin kotimaassaan kuin muissakin maissa. Tästä syystä sota on Italialle ja varsinkin Mussolinille ennakolta tarkoin suunniteltu ja välttämätön.

Tämän näyttävät toisetkin maat käsittävän, sillä useimmat maat, m.m. Yhdysvallat, ovat antaneet alamaailleen kehottuksen poistua Etiopiasta. Ja viimeiset tiedot kertovat, että ensimmäinen ulkomaalaisia kuljettava juna on lähtenyt Etiopian pääkaupungista. Tätä pidetään yhtenä varmana merkinä siitä, että sota ei enään voida välttää. Mutta jos sota puhkeaa, niin siitä seuraa kysymys, voidaanko sota rajoittaa Afrikkaan vai lentäköö kipunat sieltä myöskin muihin maihin, varsinkin Euroopan, missä tulenarkoja aineksia on riittämiin asti suurelkin roihon syttymiseksi.

Tapausten kulku vielä kerran osoittaa minkälaisena vaarana diktaattorit ovat koko ihmisluonnelle. Kun diktaattori Mussolini on päättänyt alkaa sodan niin ei näy löytyvän sitä voimaa eikä maita, jotka koko maailmassa, joka kykenisi sillä tällä kertaa estämään. Mutta Mussolini sittenkin leikkii tulella, joka voi kärventää hänen omankin togansa.

AIJOTAANKO TYÖAIKAA JA TYÖPALKKOJA KOSKEVASTA LAINSÄÄDÄN-NÖSTÄ KOKONAAN LUOPUA?

Sen jälkeen kun elvytyslain alaiset "koodit", jotka sisälsivät määräykset työpaikoista, työajasta ja lapsityöstä sekä muistakin ehdoista mitä työläisiin nähden on noudatettava, julistettiin perustuslain vastaiseksi on eletty täydellisessä kaaoksessa ja tietämättömyydessä mitä tuleman pitää. Hallitus enempää kuin lainsäätäjätäkään eivät ole uskaltaneet ottaa askeita puoleen eikä toiseen. Pääoman oikeus määrätä työpaikat, työaika ja muutkin työehdot, on täten tullut tunnustetuksi ja sen edessä näyttää hallitus ja lainsäätäjät taipuneen.

Tätä hallituksen ja lainsäätäjän neuvottomuutta ja avuttomuutta kuvaa parhaiten se, että työehtoja koskevasta lainsäädännöstä ajetaan kokonaan luopua ja jättää se ensikädessä työn ja pääoman välisistä sopimuksista riippuvaksi ja mikäli yhteiskunta on kysymyksessä, niin valtioiden välisistä sopimuksista riippuvaksi. Tässä suhteessa on pääsemässä määräväksi aivan uusi periaate, jonka mukaan liiohallitus ja liittokongressi jättäisi tämän lainsäädäntöalan kokonaan valtioiden välisten vapaaehtoisten sopimusten varaan ja liiohallitus vaan vahvistaisi nämät sopimukset. Ensimmäinen tällainen sopimus, mikä kongressille esitettiin, oli Massachusettsin ja New Hampshiren valtioiden välinen sopimus, jossa kumpainenkin sopijavaltio sopivat alimmista palkoista, mitä näissä valtioissa on työläisille maksettava. Muutakin valtioita oli osallisina näissä neuvotteluissa, mutta nämät kaksi valtiota ovat vasta sopimuksen hyväksyneet. Hiljattain pidettiin kymmenen valtion kuvernöörin välinen neuvottelu, jossa sama asia oli keskustelun aiheena. Tässäkin neuvottelussa tulittiin siihen tulokseen, että työehtoja koskevat asiat on saatettava voimaan valtioiden välisillä sopimuksilla. Mutta samalla painostettiin sitä, että on mentävä varovasti eikä tehtävä sopimuksia, joissa pisinä työpäivästä rohkeasti annettaisiin ja alimmat palkat määrättäisiin kohtuuttoman korkealle eikä lapsityötä tarpeettomasti kielletäisi taikka rajoitettaisiin. Mutta sen jälkeen kun näitä sopimuksia vahvistetaan, kunkin valtion velvollisuutena on katsoa perään, että näitä sopimuksia noudatetaan.

Täten on syntymässä sama menetelmä kuin on käytännössä Kansainliiton työtöimistössä. Tämänliiton toimisto käsittelee kaikkia työväen kysymyksiä mutta päätösten voimaansaattaminen on kokonaan vapaaehtoisuuden varassa. Kansainliiton työtöimisto aikooaan hyväksyä päätöslauseman kahdeksantuntin työpäivästä, mutta se jäi kuolleeksi päätöskseksi siitä syystä, että Kansainliiton työtöimistoon kuuluvat maat eivät sitä allekirjoittaneet. Nyt on päätetty neljäkymmenen tunnin työviikosta mutta riippuu senkin päätöksen voimaantuleminen siitä, josko eri maat sen päätöksen hyväksyvät ja ryhtyvät saattamaan voimaan. Kansainliiton työtöimisto voi hyväksyä päätöslausemia ja lakiluonnoksia mistä asiasta tahansa, mutta riippuu niiden voimaantuleminen kokonaan siitä, josko eri maat ne vahvistavat ja voimaansaattavat. Koko Kansainliitto rakentuu tällaisten vapaaehtoisten sopimusten varaan ja liiton tehtävänä on vaan registreerat sopimukset ja pitää niistä ja niiden saavutuksista erikoista tilastoa.

Mikäli työväen lainsäädäntöä täällä Yhdysvalloissa nyt on kysymyksessä, ajetaan siitä tehdä suunnilleen samanlainen laitos. Eri valtiot käsitellään täten täysivaltaisiksi ja itsenäisiksi, jotka tekevät keskenään sopimuksia ja liiohallitus ja liittokongressi vaan registeröi ja vahvistaa nämät sopimukset aivan samalla tavalla kuin Kansainliittokin siihen kuuluvien maiden tekemiä sopimuksia.

Tätä keksintöä pidetään nyt erittäin nerokkaana ja edistysmielisenä. Mutta ken huikankin tuntee oloja tässä maassa, niin hyvin käsittää, että tarkoitus on ollut poistaa koko kysymys pois päiväjärjestyksestä tällä ovelalla ja siivolla tavalla. Näillä sopi-

muksilla, jos sellaisia ensinnäkään huomattavassa määrässä syntyy, ei saada aikaan kohtuullista työajan lyhennystä ja alimpien palkkojen korotusta enempää kuin lapsityön kieltöä. Siinäkin ensimmäisessä sopimuksessa, joka Massachusettsin ja New Hampshiren valtioiden välillä on tehty ja jonka kongressi on radioiointi, ei alimpia palkkoja edes määrätä vaan sovitaan vaan siitä, että kumpaisessakin valtiossa alimpien palkkojen tulee olla yhtä suuret. Samoin tulee olemaan laita myöskin työaikaan ja muihin työehtoihin nähden.

JUTUSTELUA

Sai Huey Longin vai-kenemaan

Heinäkuun ensi päivänä puhui loulisalanainen senaattori Huey Long jälleen koko päivän senaatissa ja jatkoi puhuttua vielä heinäkuun toisena päivänä. Käsiteltävänä oli laki, mikä valtioiden väliselle kauppa-komissiolle antaa kontrollivallan valtioiden satamien yli. Long vastusti tätä esitystä ja käytti puheenvuoroonsa miltei kaiken sen ajan mikä tämän esityksen käsittelyä varten oli varattu.

Olisi ehkä käyttänyt kaiken ajan, ellei senaattori Barbour, New Jerseystä, entinen kansallinen raskaan sarjan nyrkkeilytseari, olisi puheenvuoroa ottanut ja sanonut: "Oisiko senaattori niin hyvä, että laakaisi. On tullut aika Teidän istua alas, ja antaa jonkin toisen puhua." Long vilkaisi Barbourin ja sanol: "Elii virkatoverini New Jerseystä olisi suurin ja vahvin mies senaatissa, minä mahdollisesti en periksi antaisi, mutta joka tapauksessa minä nyt teen sen."

Ja Long istui alas.

Varakas intiaani

Enos Wilson, Muskegoessa, Oklahomassa, on "maailman rikkain intiaani". Eräissä vuosiselostuksissa hänen omaisuutensa on merkitty \$175,975 27 rahassa ja \$1,891,435 bondeissa ja arvokkaissa maaomaisuuksissa.

Valittujen joukossa

Istun Yhdysvaltain senaatin sanomalehtimiesten lehterillä. Miten sinne joudun selviä seuraavasta:

Eräs Yhdysvaltain senaattori oli minulle antanut päiväsiivon varatulle pilkalle vierailijain lehterillä. Mutta toiset Yhdysvaltain senaattorit olivat monella lailla pääsylippuja antaneet niin monelle muulle että minulle ei varattua palkkaa riittänyt.

Tuolla huomasi ulkomaisia diplomaatteja varten varatun lehterin, mikä oli aivan tyhjä.

"Se on minulle", sanoin ja puskin sinne.

"Odotatkaa vähäsen," kuului ääni takanaani. "Mikä te luulette olevanne?"

"Olen Amerikan kansan lähettiläs Washingtonissa, D. C." vastasin kaikella sillä arvokkuudella mikä käytettävänäni oli.

"En koskaan ole kuullut sellaisesta virasta mitään," sanol ääni ääni.

"Tiedän, että sellaista ei ole," sanoin. "Ja sen vuoksi minä nimittin itseni siihen virkaan, koska, kaikista siitä päätän mitään olen tässä purkissa nähtyn."

Joku pitäisi edustaa Amerikan kansaa kokonaisuudessaan."

"Mitenkä Amerikan kansaa kokonaisuudessaan?" halusi ääni ääni tietää.

"Well," vastasin, "tämä purkki on täinen ihmisistä jotka edustavat ryhmä, etuja, piirejä, valtiota, ja maan-tieteellisiä alajoistoja, mutta minä en ole vielä tavannut yhtäkään ketäletta joka kokonaisuutta edustaisi."

"Okay," vastasi ääni ääni, epäilevä ilme silmissään. "Selso tässä sen aikaa kun etsin ylös seremoniamestarin ja katson mitä sen suhteen voidaan tehdä."

Palatessaan hänellä oli kaksi miestä mukanaan. Yksi heistä oli reformeerattujen poliisikersantin näköinen. Toisen heistä, jolla oli silmäläsi, näytti choreografilta joka frenologiaa oli ryhtynyt tutkimaan.

Reformeerattu poliisikersantti taput teli sitä paikkaa jolla muutamat ihmiset asetta kantavast, toisten tukiessa ulkomuotoina. Kun he tämän olivat tehneet kaikki kolme kokousta kekon.

En voinut kuulla mitä he sanoivat, mutta siitä tavasta päätän jolla silmäläselä varustettu mies otsaansa osoitteli minä oletin hänen selittävän, että olin ajattelija, tai mahdollisesti aivotyöläinen. Mutta ehkä se oli harhaanjohtava päätelmä minun puolesta-ni, koska tulos oli, että he kävivät minun mennä pois tai muussa tapauksessa he kutsuvat kärryt temppelin hautomasta. Voitteko ajatella kummempaa? Ja he kutsuvat itseään kansan palvelijoiksi!

Well, näyttää siltä, että Washingtonin kirjenvaihtajat ovat tottuneet siihen lajiin ihmisiä jotka he minua huilivat, joten minulla ei ollut vaikeuksia päästä sanomalehtimiesten lehterille.

Ensimmäinen vaikutelma minkä Yhdysvaltain senaatista sen toiminnassa olessa sain oli se että huolimatta siitä mitä väliaikainen lukiamaannus suveraaniselle Amerikan kansalle on saatuttanut tehdä, senaattorit eivät siltä vielä ole mitään kuulleet, sillä nämä pojat varmasti ovat parhaiten puett, parhaiten palveltu, ja parhaiten syötetty kokoelma ihmisiä johon koskaan olen katseen kohdistanut.

KANSALLISKIIHKO USKONTONA

E. J. Paavola

(Jatkoo edellisestä n:o:sta).

"Saksalainen uskonliike"

Saksalaisen uskonliikkeen varsinainen johtaja on Tübingenin yliopiston idologian ja uskonnonhistorian opettaja, prof. J. W. Hauer. Hän väitti joku aika sitten avoimesti julkisessa puheessaan, että "kristitty kirkko merkitsee vain väliaihetta Saksan historiassa". Tämä lausunto on ilmeellinen erityisesti sen vuoksi, että sen on sanonut mies joka on aikaisemmin ollut sekä lähetysaarnaaja Intiassa että Würtembergin maakirkon pap-piiriä.

Totta on, että uspankanallisuus on kristilliselle maailmankatsomukselle vakavampi vaara kuin se kriisi, joka jatkuu tunnustuskirkon ja saksalaisen kristittien välillä. Se ei luonnollisestikaan koske niin paljon vanhempaa sukupolvea kuin nuorisosa, jonka olisi huolehdittava uskonkunnallista jälkikasvusta. Kreivi Reventlow, Hauerin aateystävä ja viikkolehti Reichswehrin julkaisija, kuvaa tilannetta varmaankin aivan kohdalleen asettain ilmeistyneessä kirjassaan "Wo ist Gott?" kirjoittaessaan:

"Eriyisesti kansamme nuoremassa sukupolvessa on havaittavissa voimakas virtaus, liikehtiminen irti kristinuskosta ja kaikista kristillisistä, Jeesuksen henkilöilijänsä mukaan luettuna. Tällä taholla tahdottaisiin ymmärtää Saksan tuhatvuotinen kristillisyyden episodina, joka päättyy tämän sukupolven aikana ja Saksan kansan keskuudessa kokonaisuudessaan. Kylmä-kiskoinen suhtautuminen kristinuskoon on nuorisomme täydellinen, sitä pidetään turmiollisena ja vahingollisena saksalaisen kansanliikkeen vieraiden aatteiden tyrkyttämisenä. Ei ole epäilystäkään siitä, ettei tämä ilmiö voita Saksassa kasvavaa vaikutusta jokaisen nonsevan sukupolven mukana... Ei vain passiivinen uskonto luopuminen, vaan sen avoin kieltäminen muodostaa ensimmäisen etapin Saksan uskonkunnalliseen nousuun."

Hitlerin valtaantulo — uskonliike jatkuu

Kun Adolf Hitler nousi valtaan ei hän jättänyt käyttämättä tällaisuuksia merkittävästi uuden hallituksen ihanteellista uskonkunnallista luonnetta ja omaa kristillistä uskoaan. Maaliskuussa 1933 hän selitti m.m., että "kansallinen hallitus näkee molemmissa kriittisissä uskontunnus-tuksissa uuden kansanvaltion ylläpitämisen tärkeimmät tekijät". Hän puhui hallituksen halusta "kiinteän yhteistyön luomiseen kirkon ja valtion kesken" ja lisäsi, että "taistelu materialistis-ta maailmankatsomusta vastaan ja todellisen kansanyhteyden puolesta ansaitsee yhtä suuresti saksalaisen kansan huomion kuin meidän kristillisen uskomme par-as". Saman vuoden lokakuussa hän uudisti tämän rinnastuksen.

Huomaa kuitenkin, etteivät nämä puheet ole saavuttaneet vastakaikua johdettavissa. Niitä vaikutuksia vastaan, että kolmas valtakunta on kristillinen valtio, voidaan asettaa yhä lukuisimmat ja hyökkäävimät antikristilliset mielenilmaukset niin puheissa kuin kirjoituksissa, jotka ovat kolmannen valtakunnan nuorisolle tarkoitettuja. Hra Hitlerin asettaman "maailmankatsomuksen johtajan", hra Rosenbergin aikaisemmin mainittu teos puhuu sekkin kokonaan toista. Rosenbergille uskonto sinänsä on toisarvoisen asia. Niinpä tämän vuoden tammikuun 18 päivän Völkischer Beobachter selostaa erästä hänen puhettaan, jossa hän kieltä asettamasta enää yhtäläisyysmerkkejä uskonnon ja maailman katsomuksen välille. Viimeksi-näyttynyt kun näet voi olla myöskin yksinomaan "kansan taide ja sivistystaho". Kansan maailmankatsomus, niin hän lopetti oiketuksensa, "on siis laajaperäinen, se joka luonnehtii kaiken, mikä on todella syvää ja aitoa".

Kun tämä soveltuu hra Hitlerin puheisiin "tärkeimmistä tekijöistä" on varmaan tulkintaky-symys.

Kun Rehtori Riipinen viime kesänä palasi Saksan-matkaltaan, totesi hän, että uskonkunnallisen elämä Saksassa on ilahduttavasti noussemassa. Sitä todistaa parhaiten Hampurissa kesällä 1933 väenkasvu, jossa 16 pros. asukkaista merkitsi itsensä uskontomiksi ja loput 84 pros. jaakaantuivat 394:ään eri uskontokuntaan, joista 214 oli syntynyt

vuoden 1925 jälkeen. Tällainen uskonkunnallinen hajaannus ei tietystikään ole ihmeellistä maassa, jossa joka taholta kaikuva yksimielisyyden vaatimukset, mutta kukaan ei halua luopua omasta patentistaan — sama piirre, mikä nähtiin meilläkin kolmisen vuot-ta sitten, jolloin "puolueita hävittämään" syntyi 3—4 uutta puoluetta. Äärimmäisenä oikealla Saksan uskonkunnallissa se-kasotuksessa on una sancta ecclesia catholica ja äärimmäisenä vasemmalla kenraali Ludendorffin uskonto. "On vaikea" — lausuu eräs ruotsalainen kirjoittaja — "ajatella rosva Ludendorffia

Antikristukseksi, mutta reipas sotaherra hän näyttää olevan, kun on jaksanut johtaa suuren miehenä naurunalaiseksi". Joka tapauksessa uskovat yhä suuremmat saksalaisjoukot, että "kristinuskon" on kansalle tyrkytettävä joutalaisuutta, kuten pakanallinen Durchbruch-lehti tämän vuoden helmikuussa esitti. Onkin jouduttu siihen, että on joko hyljättävä kristinuskon tai jätettävä toivo Saksan henkistä ja hengellistä yhtenäisyydestä rotujatituksen pohjalla.

Kuvaavaa tässä suhteessa on erään thuringilaisen kirkkoneuvoston jäsenen huomiotaherättänyt kirjoitus, jossa hän valitettuaan monia uskonkunnallisia raja-aitoja ja huomautettuaan, että "yksityismielinen aika on ohi" to-taen, että se joka nykyisen tilan-teen tuntee, "uhraisi mielellään lapsuutensa uskon, protestanttimaisuuden ja katolisuuden, niin Kristuksen itsensäkin, jos hän vain sen kautta onnistuisi murtaamaan barrikadit saksalaisten sydänten väliltä. Tämä lausunto kai parhaiten osoittaa kristinuskon uhattua asemaa nykyisessä Saksassa.

Kristinuskon aletaan tunkea syrjään.

Vieliään mielenkiintoisempaa on havaita, kuinka valtion eri virastot ja laitokset esiintyvät jo kokopuolittain tällaisiin vihamielisistä kristinuskon kohtaan. Niinpä julkaisi Reichsnährstand, meidän maataloushallitustamme vastaava keskusvirasto, tätä vuotta varten talonpoikaistenkalenterin, jossa kaikki kristilliset juhlapäivät on korvattu alkuperäisillä, niin että esim. joulun on, Heiliger Abend, Balders Lichtgeburst" (pyhä ilta, Balderin valosyntymä, pääsiäinen taas "Fest der Ostara, des Früh-ungangs im Osten, des Früh-nousevan Auringon, kevään juhla, loppiainen "Drei-Asentag" (kolmen aasian päivä — Odin, Tor ja Balder) ja pitkäperäntä "Kaarle Teurastajan (Kaarle Suuren) surmaaman 4,500 saksalaisen ja 9 miljoonan muun murhatun, kidutetun ja poltetun oikustustelijan, uskonsankarin harhauskosen, keretillisen ja noiden muistopäivä". Saksalais-evangelisen kirkon väliaikainen johto on pyytänyt kansallissosialis-tisten puolueen valtakunnan johtoa antamaan julkisen lausunnon, että tämä Reichsnährstandin kalenteri ei ole virallinen julkaisu ja että sen sisältämät uskonkunnalliset lausunnot ovat ainoastaan kalenterin tekijän yksityisiä mielipiteitä, mutta vaikka jo on kulunut kaksi kuukautta, tuon pyynnön esittämisenä, ei mitään sellaista toimenpidettä ole kuulunut. Päinvastoin on pappeja, jotka pelkäämättömästi ja varomattomasti ovat hyökänneet uspankanallisuutta vastaan, toimitettu keskeytysleirihien "pantu häkkiin", ninkuin natsien takäläisten apinoitsijoiden kunnin sanonta kuuluu.

Reichsnährstand ei olekaan ainoa virallinen laitos, joka on asettanut uspankanuutta puoltamaan. Niinpä työrintaman järjestölehti Deutschen julkaisi pari päivää ennen viime joulua johtavan artikkelin "Joulu 1934", jossa uspankanallisuutta valaistain liberalismin aikakauden "mustaa taustaa" vastaan.

Wort und Tat-lehden viime tammikuun numerossa julkaistiin jonkun nuoren sotaisan pakanan runo, jossa lauletaan m.m.: "Wenn fällt der letzte Priesterthron dann w'd's in Deutsch-land Licht" (Kun viimeinen saarnastuoli kaatuu koittaa Saksassa valo) ja Nordland-lehti julkaisee pakanallisen muunnoksen jouluhymnistä "Jouluyö, jouluyö", missä jouluyön enkelikuoroit ja paimenet on vaihdettu arjalaispykäliin, valkyrioihin ja Wittekindin saksilaisiin. — Wit-

tekind johti saksilaiten vapaus-taistelua Kaarle Suurta vastaan. (Jatkuu).

Osastojen asiantuntijain toimittajain velvollisuus on esittää kaikki tässä osastossa julkaistut tiedonannot osaston esimiehille kokoukselle. Jokaisen osaston jäsenen velvollisuus on, voaa, ettei tätä tehtävää laiminlyödy.

Musiikkiliiton kentu-juhla peruuuttu

Se kentujuhla, jonka Massan alueen osastojen musiikkiliitto aikoi toimeenpanna Purolassa, Newportissa, N. H., ensi sunnuntai aikana, on perumuttu ja asiantuntijain pyydetään ottamaan peruutus huomioon. Mil-löin juhla pidetään, siitä ilmoitetaan toiste ajoissa.

Toimitsija.

OSUUSTOIMINTA

Osuustoimintaliik-keen kansainvä-linen asema

Helsingissä on kesäkuun viime päivinä pidetty useita kansainvä-lisiä osuustoimintakokouksia, joihin on osallistunut noin nelikymmentä ulkomaalaista osuustoimintamiestä, niistä puolet Skandinavian maista.

Kesäkuun 26 p. kokouutti Kan-sainvälisen Osuustoimintaliiton toimeenpaneva valiokunta Osuus-tukku-kaplan toimiston hallinto-neuvoston kokouksessa. Tähän valiokuntaan kuuluu presi-dentti, kaksi varapresidenttiä ja 8 jäsentä, minkä lisäksi liiton pääsihteeri apulaisineen on kokouksissa mukana. Tällä kertaa olivat Venäjän ja Puolan edusta-jia esettyjä kokoukseen saapu-masta. Puheenjohtajana kokouk-sessa toimi liiton presidentti, toi-mistujohtaja Väinö Tanner.

Kokouksessa käsiteltyistä asi-oista ilmoitetaan seuraavaa:

Etukäteen jaetun kirjallisen selostuksen pohjalta keskusteltiin osuustoimintaliikkeen kan-sainvälisestä asemasta tällä het-kellä. Erikoisesti löhduuttamasta tietona on mainittava että Itä-valian osuuskauppaliike on kesä-kuun 1 p:stä alkaen jälleen voi-nut ryhtyä vapaasti ja riippu-mattomana toimimaan, oltauan siellä tapahtuneen hallitusjärjes-telmän muutoksen jälkeen hal-lituksen valvoman alaisena. Sak-sassa sensijaan olot ovat kehitty-neet epäsuotuisaan suuntaan Hitlerin hallituksen toukokuun 24 p. antaman lain jälkeen, jolla valtiovalian puolelta asetetaan esteitä liikkeen vapaille toimi-nalle. Muiden maiden kohdalla tiedot olivat yksinomaan edulli-sia kertoen hyvään suuntaan ta-pahtuvasta kehityksestä.

Liiton omat raha-asiat olivat keskustelun alaisina viime vuo-den tilinpäätöksen ja tämän vuo-den ennakkoarvion perusteella.

Osuustoiminnallisten liikkeiden henkilökunnan ja jäsenistön lo-ma-akojen hyödyllistä käyttöä on varsinkin ranskalaisten osuus-toimintamiesten taholta pyritty erikoisin toimenpitein järjestä-mään. Tämä ajatus oli varsinkin Albert Thomas-vainajan lem-piä-tuksia. Viime syksynä pi-detty kansainvälinen osuustoim-intakongressi suositteli asiaa tutkittavaksi ja on sen jälkeen ollut vireillä, mutta ei näytä saa-vuttavan suurempaa kannatusta muiden kuin latinalaisten kansojen keskuudessa. Valiokunnan kokouksessa elien selostettiin ky-symyksen nykyisiä vaiheita, mut-ta jätettiin se edelleen harkitta-vaksi.

Eri maissa valtaanyrkivästä suunnitelmataloudesta päätettiin ryhtyä keräämään tietoja sen laa-uuden ja vaikutuksen selvit-tämiseksi. Tulokset tästä tiedus-telusta tullaan esittämään syksy-lä pidettävälle keskusvalio-kunnan kokoukselle, joka kong-ressien väliaikoina päättää liiton tärkeimmistä asioista ja johon kuuluu noin 70 jäsentä. Samas-sa yhteydessä tulee harkittavak-si osuustoimintaliikkeen asenne-tähän kysymykseen. Vleensä ol-laan osuustoimintavien kesku-dessa vastustavalla kannalla suunnitelmatalouteen nähden ja

KIMBALL PLACE — Tel. 3465 — FITCHBURG

RAIVAAIA,
Box 600, Fitchburg, Mass

RAIVAAN NEW YORKIN KONTTORI

2056—5th Ave., New York, N. Y. Puhelin: Harlem 7-1318
Konttori avoinna joka arkipäivä kello 10 aam. kello 8.30 ill.
Suomalaiset ja Suomalais-amerikkalaiset järjestelyt erikoisalamm.
GRAMOFONIT- ja LEVYKAUPPA sekä UUTISTOIMISTO
Wiliu Hedman, toimittaja. M. Lyytikäinen, liikkeenhoitaja.
Hilja Lyytikäinen, Suomalainen asiam.
SUOMILIPPUJA KAIKILLE LINJOILLE
TÄYDELLISIN PALVELUS SUOMIATKA-ASIOISSA

New York City

Nainen tuomariksi

Kaupungin majuri LaGuardia on nimittänyt kaupungin lakimiehen apulaisen Mrs. Justine W. Tulin tuomariksi Samuel Levy'n tilalle, joka korkean ikänsä takia on saanut eron. Tuomari Levy on palvellut virassaan alaikäisten oikeuden tuomarina vuodesta 1912 ja vielä vuosi taaksepäin nimitti LaGuardia hänet uudestaan seuraavaksi kymmenvuotiskaudeksi samalla kertaa kun hän nimitti Jacob Pankenin, mutta Levy, joka on jo 72 vuoden ikäinen on heikentyneen terveyden takia pyytänyt eron. Mrs. Tulin, joka tulee palvelemaan Levy'n tilalla on tunnettu juttalaisen rabbi Wisen tytär ja on toiminut pitse kaupungin lakimiehen apulaisena myös köyhien avustustoimikunnan johtajan apulaisena.

"Värikkö" moittivat Rooseveltti Italian käytöksen johdosta

Equity Congress Forum'in kokouksessa, heinäk. 7 p. iltaan noin kolmenkymmentä verratun tunnettuja "värikkö" Amerikan kansalaista hyväksyi päätöslauselman, jossa tuomittiin Yhdysvaltain nykyistä presidenttiä Roosevelttiä siitä, ettei hän ole riittävän tarmokkailla toimenpiteillä pidättänyt Italiaa hyökkäämästä Etiopian kimpusta. Päätöslauselmassa sanotaan että "Amerikan hallitus on täten laiminlyönyt täyttää siveelliset velvollisuutensa maailman rauhan säilyttämiseksi". Lisäksi vaaditaan, että Rooman paavi ja Kansainliitto ryhtyisivät toimenpiteisiin Mussolinin valloituskehityksen ehkäisemiseksi. Päätöslauselman laatijoinen joukossa on m. m. eri Ray Clark Hanaway.

Surullinen uintireissu

Canarsissa, Brooklynin esikaupungissa hukutti Jamaica-lahteen uimamatkalla Mathew De Rosas ja hänen 17-vuotias poikansa Angelo, sekä perheen tuttava

Liikkeenhoitajan toimi haettavana Brooklynin osuusliikkeessä

pomolliike, kaksi ruokatavara- ja liha-kauppaa, ravintola ja pallosali.

Liikkeenhoitajaa valitessa otetaan huomioon ette hakijat ovat kauppa- ja liikkeen tuntevia, suomen ja englanninkielien taitoisia ja tarmokkaita osuustoimintamiehiä.

Hakuaika päättyy elok. 15 p. Toimeen saavuttava syysk. 15 p.

Hakemuksien paljautumiseksi osoitettava:

COOPERATIVE TRADING ASS'N, Inc., Brooklyn, N. Y.

Suomalainen expressi- ja muuttoliike

Vie arkkuja laivurantaan, tekee kaikenlaisia muuttotyötä. Pitkin matkan muuttoja myös. — Wm. Dahlman, 27 East 126th St. Tel. Harlem 7-2344.

T:ri E. I. LINDGREN

Suomalainen lääkäri. — Kirurgi. Tunnit: 11-12. X-ray y. m. special tar- kkuuksella. 4-6 yleispraktiikka. Muista asioista sovittava. Puh. Harlem 7-6564.

29 East 124 Street, N. Y. C. (Madison Ave. kulmalla)

HAMMASLÄÄKÄRI Tri Elna Moberg

782 Lexington Ave. 61 kadun kulma I kulma Bloomingdallista. Puhelin: Regent 4-3642. Mon. 9.30-5. Tiist. 9.30-7. Kesk. 9.30-5. Torst. 9.30-7. Perj. kiinni. Lauant. 9.30-5. Suomalainen kieli.

Uusi suomalainen autonkorjausliike H. I. BRAKE & MOTOR SERVICE

General Auto Repairing. Brakes tested by electrical machine. — Welding and Duro spraying. Myös autojen korjauksia. 131 E. 129th St. Tel. Harlem 7-1119 N.Y.C.

DR. DERUHA

128 East 86th St. New York City. Tunnit: 10-12. 1-5. Suomal. 10-12. Veli- ja virtsatautihoito \$3. Miehen ja vaimon tuija hoitoaan nykyaikaisella tutkimalla monella tavalla.

Frank de Lefe. Seurue oli mennyt lahteen uimaan ja joutui hirt- tään. Nuori Angelo ja Frank saivat naiset antetuksi rannalle, mutta hukkuivat, kun sen järestä yrittivät pelastaa vanhempaa de Rosas'ia. Viranomaiset naarasivat ruumiit ylös.

Ei sinun pidä itseäsi ennen aikojansa van- hetuttaman!

Juttalaisen rabbi Morris Liehtensteinin saarnassa heinäk. 7 p. vakuutti, että vanhempien on suureksi osaksi psykologian laatu, se tahtoo sanoa, että ihmisen jäsenet menettävät voimansa, ruokahuu tyyneyttyä ja ajatuskyky tilsistyy jo paljon ennen vanhempien vaikutusta, yksistään siitä syystä, että ihmiset olettavat olevansa vanhoja ja välttävät elähtyviä hui- vin nautintoja. Rabbiin van- kuutuksen mukaan ihmisen tulee pitää itsensä nuorena niin li- hasten toimintatarmokin säilyy ja muutenkin pysyy virkeänä.

Poliisit saavat valkoset paidat

Kaupungin poliisipäällikkö on antanut määräyksen, että poliisilunantien on palveluksessa ollessaan käytettävä valkoista paitaa ja mustaa kaulanauhaa, sen sijaan kun ennenmin uni- vormipaidan on täytynyt olla si- nisen. Sinipaidan määrää Gro- ver Whalen, ja on se ollut voi- massa, mutta muutokset poliisilunantien pyynnöstä, jotta puvunvalikkeen palvelukseen astuisia ei tarvitseisi olla aivan perusteellista.

Sosialistien suuriin kenttäjuhliin

Ulmer Park'ssa, heinäk. 27 p. sisänpääsylippuja saa suom. o- saston valitsemilta toimitsijoilta 25 sentillä pääsylipun. Portilla maksavat liput 40 senttiä. Juh- liin osanottajille jaetaan arvon- nan perusteella palkintoja sen- laisia etuja kuin vapaa Europan- matka, vapaita kesälomia juhliin osallistuvien yhdistysten omista- milla kesäomapaikoilla (camps) y. m. Lipun ostajan on pidettävä lipun yhteydessä oleva kuponki ("kanta"), jossa on samat nu- merot kuin itse sisänpääsylipi- puissakin. Juhlien päättäjäksi si- nostetaan portilla kerätystä pääsylipuista ne joita vastaavilla kuponkinumerolla lahjat saa toi- mikunnalta.

Moitteet hätäavustuk- sessa ilmenneistä väärinkäytöksistä

New Yorkin kaupungin val- tuusto, joka jäsenistö on, kuten tunnettu Tammany Hall'in liis- tällä valittu demokratteja hy- väksyy asettamansa tutkijakomi- tean raportin hätäavustuksen suhteen ilmenneistä väärinkäy- töksistä. Republican-Fusion puo- hlelstan (nykyisen kaupungin majurin puolue) valtuusmiehet kieltäytyivät äänestämästä pit-

se yhtä, joka hänen äänesti rap- portin hyväksymistä vastaan. Raportissa moititaan kaupungin varojen-tuhlauksista ja avustuk- sen jakamisesta sellaisille joil- le ei olisi todella tarvinnut apua antaa. Hallituksen kannalla oli- leet valtuusmiehet väittävät, että koko tutkinto on toimeenpan- tuun aikaisemmin toimitetuista tutkimuksista ja ettei hyväksyt- ty raportti sisältänyt mitään muuta kuin laajan sarjan ylimäl- kaisia perustelottomia syy- töksiä, joitten todenperäisyydestä ei ollut välttetty ottaa selvää. Majuri LaGuardia on aikai- semmin ilmaissut aikovansa jät- tää huomioon ottamatta koko tutkintoraportin.

Petkutuksesta vanki- laan

Edward Jennings, kotoisin Se- attlesta, Wash., tuomittiin vuo- deksi vankenteen hallituksen postilaitoksen käyttämistä pet- kutuksista. Hän tunnusti, olleen oikeudessa syytettynä yhteisestä petkutushommataparin muun "länäläisen" kanssa. Juttu toi- sia osallisia vastaan jatkuu.

Kaupungin majuri pu- hui satamatyöläisten

unionin konventsiolle, joka on koolla pitään istuntojaan Hotel Governor Clintonissa, täällä New Yorkissa. Puhessaan hän ten- totti järjestyneille työläisille tar- peellisuutena asiana farmareitten tilan ymmärtämistä väittäen, että vaikka "hyvä liikeaika" palai- sin eivät kuitenkaan kaikki teol- lisuusalalla työskennelleet työ- läiset voi päästä entisiin toi- miin, koska ihmistyötä säästävää koneita on yhä otettu ja edelleen otetaan käyttöön. Kun va- kuutti kannattavansa työväen järjestämistä, työväen lyhentä- mistä, lapsityön kieltämistä ja vanhuuden vakautusta kaikille työläisille.

A. F. of L:n johtaja Green puhui heinäk. 10 p. Konvent- sin kirein kysymys lienee vir- kailijain valinta. Liiton nykyi- sen presidentin Joseph Ryanin tilalle hänen tohtoonsa tyytymät- tomat haluaisivat asettaa Harry Bridgesin, San Franciscosta.

Kun pimennys

on nähtävissä New Yorkissa maanantaina heinäk. 15 p. il- ta-sella ehtien täydellinen pimennys alkamaan kello 11.09. Jos taivas on pilveton, niin on hetki varsin sovelias new-yorkilaisille havai- ntojen tekoon.

Lisää iltakouluja

Koulujen ylläpitäjä Camp- bell on ehdottanut, että korke- akoulun kurseja iltakouluina li- sättäisiin useammille kouluille niin, että niitä tulisi tulla an- nettavaksi kaikkiaan 190 koulus- sa. Nykyisin on niitä annettu 160 koulussa. Lisäys kohottaisi koulujen ylläpitämönsä noin neljännesmiljoonalla, mutta hyö- ty tulisi laajemalle osalle kan- saa kun yliopistoihin valmista- vasta koulutuksesta pääsisivät kaikki päivätoissään käyvät o- piskelijat osallistumaan.

Nuorten poliisimiesten moraali vaarassa

Kaupungin majuri on poliisien keskinen julkaisun heinäk. 10 p. numerossa saattanut julkisuu- teen saamansa kirjeen joltakin nuoren poliisimiehen nuorelta vaimolta, joka ei ole ilmoittanut nimeään vaan ilmaissut olevansa "sydänrikko äiti" (Heartbroken Mother) ja valittua, että kau- pungin poliisipäälliköstä asettaa

nuoret aviomiehet ylläpitämään järjestystä ja vartiomaan ihmis- ten turvallisuutta yöpaheitten kesken, missä joutuvat tekemi- siin epäsiivettiin, turmelusta le- vittävien naisten ja miesten kan- sa, joitten parissa virkatehtävi- ensä takia viipyvät kaiken yön, kun samaan aikaan oma puoliso joutuu kärsimään yksinäisyydestä ja pelosta, että puoliso ei jak- sa kestä kiusanksa. Kirjeen kirjoittaja on esittänyt, että sel- laisiin tehtäviin olisi asetettava elähteneitä ja jäykistyneitä mie- hiä ja että nuorempien palvelus- ta käytettäisiin vain päivisin ja muutenkin sellaisiin tehtäviin jossa eivät joutuisi niin kovan kiusuksen alaisiksi.

Omasta puolestaan majuri on katsonut asian huomiotu ansai- seväksi, mutta arvelee poliisin uniormun olevan tarpeeksi suo- jelevan, jos mies muuten on tar- peeksi tarmokas ja ryhdikäs kiu- sauksia välttämään.

Rockefeller ei tahtoi antaa maata kaupungin rakennuttamille tene- menttitaloille

Kaupungin virkailijat ovat saa- neet velvollisuudekseen takavir- koinnin avulla hankkia tilaa Harlemissa rakennettaville tene- menttitaloille, jotka tulevat tee- tettäväksi hallituksen varoista saadulla lainarahoilla. Taloja rakennetaan neljälle "blokille" ja omistajia, jonka kanssa neu- vottelet sovintokapasta ovat rauneet, on John D. Rockefel- ler.

Tarraavat vastaan alin- palkkasäästöä

New Yorkin kaupunkien res- tauranttien omistajien liitto piti heinäk. 10 p. iltaan neuvottelu- kokouksen Hotel Astoriassa, keskustellen toimenpiteistä joil- la voitaisiin estää valtion alin- palkkalain voimaan astumista, jota työentehtäjät eivät tahtois- hyväksyä.

Puhevapauden rajoitus- esitys

tuli hyljättyksi valtuusmiesten kokouksessa heinäk. 9 p. 43 äänellä 14 vastaan.

Esityksen oli tehnyt valtuus- mies Lambert Fairchild ja tar- koitti se katukokousten pidon rajoittamista vaatimalla, ettei kukaan joka ei ole Yhdysvaltain kansalaisten saisi esiintyä puhu- jana ja että jokaisen sellaisissa kokouksissa esiintyvän puhujan olisi varattava todistukset per- soonastaan niin että voi esittää ne poliisille milloin tämä ta- htoo ne nähdä. Esityksen tekijä piti esityksensä puolesta eriko- sen valitusmaahan, jossa syyt- ti nykyistä kaupungin hallitusta siitä, että se on sallinut "kom- munistista agitatoria" harjoit- tavan koulussa, häitävun ja- kelussa ja väittäen hän kaupun- gin majurinkin menettelevän paheksuttavasti poliittisten tar- koitusten saavuttamiseksi. Asi-

Uusille tilaajille annetaan 2 kuu- Raivaajaa \$1.00. Tilatkaa koet- teeksi.

Osote: Box 600, Fitchburg, Mass.

ansa edistämistä varten oli esi- tajan puoluealaiset keränneet "isämaallisia" istumaan koko- uhuoneen parvekkeelle, mutta odotettua tungosta ei siellä syn- tynyt ja ennakkotiedotusten pe- rusteella varatut järjestysmiehet saatiin palauttaa muuanteen jo ennen istunnon päättymistä.

BROOKLYN, N. Y.

Liikkeenhoitajan toimi on haettavana Brooklynin osuus- liikkeessä. Irtsanottu liikkeen- hoitaja Harvey Kekke ei ole enää liikkeen palveluksessa. Liikkeen monivuotiainen kirjapitäjä ja konttoripäällikkö Eino Heinonen on väliaikaisena liikkeenhoita- jana.

On syytä toivoa, että Brooklynin osuusliike saisi vihdoinkin työrauhan toimia osuusliikkeenä eikä ryhmäjohtajien tappelun ja kilpailupaikana. Ny- kyinen liikkeen johtokunta näyt- täkään asettuneen päättävästi ryhmäyrkimyksiä vastaan, tul- koonpa ne milkä kulumalta taha- sa. Tämä onkin ainoa pohja, millä Brooklynin osuusliike voi seisoa ja toiminnassaan menes- tyä.

Sattuuhan sitä

finntownilaisille perheen emä- nille usein käymään niinkin, et- teivät ole muistaneetkaan ostaa tarpeeksi leivoksia, kermaa tai maitoa sunnuntaiksi. Sattuun- myöskin, että tulla tupsahtaa vieraita ja silloin pitäisi olla lisää kahvipullaa. Mutta osuusliik- keen myymälät ovatkin sunnun- taisin kiinni! Niin ovat, mutta emäntä palvelukseen ja pulasta pois auttaakseen on osuusliike järjestänyt niin, että näitä mai- nittuja tarvikkeita voidaan sil- loinkin ostaa liikkeen ravinto- lasta myös kotiin vietäviksi. Rav- intoala on auki koko päivän sun- nuntaisin ja juhlapäivinäkin.

YLEISIÄ UUTISIA

Vedonlyöntiin näyttää varoja löytyvän

Suffolk Downs, Mass., heinäk. 11 p. — Eastern Racing Asso- ciation avasi "toiminnan" laiden miljoonan dollarin kilpa- ajoradallaan täällä. Avajaistilai- sunteen saapui yleisöä 35,000 ja vetoja lyötiin yhteensä \$245,546.

Iivana Julman kidutus- kammio löydetty

Moskova, heinäk. 10 p. — Mos- kovalaiset tunnelitien kaivajat ilmoittavat löytäneensä rakentel- la olevan Leninin kirjaston luota vanhan "oikeussalin", jos- sa keisari Iivana Julman aikaisia "vastenmielisiä" henkilöitä kidu- tettiin ja murhattiin.

Tuon lähes neljäsatua vuotta sitten eläneen tsarinn tiedetään toisinaan antaneen villipetojen repä palasiksi uhrinsa.

Kaiveissa on tullut esiin lin- noituksia ja aseita.

Useita luurankoja, miekanpa- lasia ja hautoja on löydetty lä- helläolevasta kaivosta.

Hallituksen karja myyty

Westport, Mass., heinäk. 11 p. — Ennakkotietojen mukaan piti täällä eilen myytävänä ne lehmät jotka hallituksen huostaan jäivät, siitä karjasta mikä tänne län- nen kuivusalueelta viime vuonna tuo- tiin, yksityisille myytäväksi, mut- ta jotka myymättä silloin jäivät. Tämä karja, josta 170 puuttees- sa olevaa perhettä on maitotas- peensa saanut, oli kuitenkin jo

ennätetty myydä toissapäivänä. Ostajat jotka eilen tänne saapu- vat, saivat kuulla, että karja oli myyty Arthur Mattielle, Bridge- waterista, joka ilmoitti siitä mak- saneensa 800.

Taistelun valmistusveroa vastaan

Boston, heinäk. 11 p. — Tuo- mari Hugh D. McEllen, liittoval- tain piirioikeudessa täällä, julisti eilen väliaikaisen estetuomion, jolla kotimaisten verojen kerääjä, William M. Welch, estetään ke- räämästä puuvill. valmistusveroa Tabor Mill, Inc., New Bedfordis- sa, siksi kunnes tuon veron perus- hin.

Nicaraguan ylioppilaita lakossa

Managua, Nicaragua, heinäk. 10 p. — Leonin yliopiston lää- käreoppiilait lakkoutuivat tänään protestiksi opetusmaksujen ko- rottamisesta vastaan. Ylioppilait- uskaavat pakottaa yliopiston sul- kemaan ovensa siirtymällä Ma- taguan ja Granadan yliopistoi- hin.

Raivaajan kirja-alennusmyynti jatkuu

Tässä jatkoa ennen julaistuun alennusluetteloon. Raivaajan vuosikokouksen velvoittamana kirjo- jen hinnat ovat alennetut 50 %—75 % asti. Kirjo- jen levittämistä maksetaan vielä tavallinen asia- miespalkkio ja lähetetään vapaasti.

Tehkää tilauksenne tästä listasta. Merkitkää vaan kirjojen nimen edessä olevat numerot mitä haluatte.

52 H. Höfding, Rousseau, ja hänen filosofiansa	nyt 25c
53 K. Kautsky, Parlamentarismi, Kansanlainisääntö ja Sosialidemokratia	Entinen hinta 70c nyt 20c
54 Jean Jaures, Työläiset, Isänmaa ja Armeija	Entinen hinta 40c nyt 20c
55 J. Siljo, Teuvo Pakkala, kirjailijakuvaa	Entinen hinta 30c nyt 10c
56 P. Krapotkin, Taistelu leivästä	Entinen hinta 15c nyt 10c
57 Mauri Jokai, Teodor Leinoki	Entinen hinta 25c nyt 10c
58 Arvid Järnefelt, Evankeliumin alku	Entinen hinta 40c nyt 10c
59 Anna-Maria Tallgren, Henrik Wergeland, Piirteitä Norjan kansalliselta murroskaudelta	Entinen hinta 75c nyt 20c
60 M. Tola, Isien töitä, piirteitä suurmiesten elämästä	Entinen hinta 75c nyt 25c
61 E. Jensen, Sotilaselämä ja uskonnollisuus, kokemuksia ja kirjallisia todistuskappaleita sotilaselämästä	Entinen hinta 75c nyt 20c
62 M. Hahl, Lihan evankeliumi, moraalien arvostelua	Entinen hinta 60c nyt 20c
63 — Värikki Stoolin miehet, elämäkertakuvauksia siinä järjestyksessä, jossa Runeberg "tarinoissa" on heidät maininnut. 9 isokokoista vihkoa, 57 muotokuvaa	Entinen hinta 82.75c nyt 75c
64 F. Fuchs, Viha (Salome) kuvaamotaitteessa	Entinen hinta 20c nyt 5c
65 A. Winnig, Keisarikannanoverit, sotilaskertomus	Entinen hinta 20c nyt 10c
66 Hindenburg, Elämäni	Entinen hinta 30c nyt 50c
67 E. Aspelin-Haapakylä, Alfred Kihlman, elämäkuvauks 2:n osa	Entinen hinta 1.00c nyt 25c
68 E. N. Setälä, Äidinkielen oppikirja	Entinen hinta 60c nyt 25c
69 Paul Dukes, Punaisen elämäni maa	Entinen hinta 1.75c nyt 50c
70 —, Paul Krugerin elämämuistelmia	Entinen hinta 1.10c nyt 20c
71 G. Geijerstam, Pikku-veikon kirja, avioliittoromaani	Entinen hinta 40c nyt 20c
72 K. Geijerstam, Teosofia Paljastettu	Entinen hinta 75c nyt 30c
73 K. Vorländer, Sosialististen aatteiden historia	Entinen hinta 1.00c nyt 15c
74 N. R. af Ursin, Suomen työväenliike, historiallinen katsaus	Entinen hinta 90c nyt 10c
75 Leo Tolstoi, Mitä on raha?	Entinen hinta 25c nyt 10c
76 A. Halonen, Omaisuuden kehitys	Entinen hinta 30c nyt 15c
77 A. Pulkkinen, Suomen itsenäisyys tuhatvuotisen kehi- tyksen tuloksena	Entinen hinta 45c nyt 15c
78 A. Dodel, Mooses vaiko Darwin, koulukysymys	Entinen hinta 40c nyt 15c
79 Morris Hillquit, Sosialismi teoriana ja käytännössä	Entinen hinta 1.50c nyt 50c
80 Morris Hillquit, Yhdysvaltain Sosialismin historia	Entinen hinta 1.50c nyt 50c
81 K. Kautsky, Kristinuskon alkuperä, histor. tutkimus, nyt 1.00c	Entinen hinta 2.00c
82 L. Buchner, Voima ja Aine, luonnollisen järjestyksen eli n.s. "materialistisen" maailmankatsom. perusteita, nyt 1.00c	Entinen hinta 2.00c
83 K. Kautsky, Korkeat elinkustannukset, kulutusannon muutokset ja elintarpeiden kallistumisen vaihtelu.	Entinen hinta 50c nyt 20c
84 James O'Neal, Yhdysvaltain valtiolliset puolueet, ja niiden suhde työväenluokkaan	Entinen hinta 1.25c nyt 30c
85 J. Spargo, Syndikalismi, teollisuusunionismi ja sosia- lismi,	Entinen hinta 75c nyt 30c
86 A. Halonen, Sosialismin perusteet	Entinen hinta 75c nyt 30c
87 M. Hahl, Kehitysohin aakkoset	Entinen hinta 75c nyt 30c
88 A. B. Makela, Aakkosia sosialistien lapsille	Entinen hinta 50c nyt 15c
89 A. Huotari, Ihanneliitto-työn opas	Entinen hinta 60c nyt 10c
90 —, Sosialidemokratian vuosiaata, Suomeksi sovitti V. Voionmaa	Entinen hinta 2.00c nyt 2.00c
91 M. Jjadov, Venäjän Sos.-dem. Työväenpuol. historia, nyt 30c	Entinen hinta 1.50c
92 A. Stuxberg, Eläintieteellinen kuvasto, valaisevalla teks- tillä varustettu, 240 isokokoista sivua	Entinen hinta 75c nyt 20c
93 K. Kautsky, Erfurtin ohjelma	Entinen hinta 75c nyt 20c
94 E. Untermann, Tiede ja vallankumous	Entinen hinta 60c nyt 20c
95 G. Gizeycki, Luennointa yhteiskunnallisesta siveysopista, nyt 10c	Entinen hinta 25c
96 F. M. Muller, Luonnollinen uskonto	Entinen hinta 15c nyt 10c
97 Y. Guyot, Kristinuskon todellinen luonne,	Entinen hinta 25c nyt 10c
98 Ed. Bernstein, Sosialidemokratian revisionismi	Entinen hinta 20c nyt 10c
99 A. Päiviö, Ovella, runoja, korukansissa	Entinen hinta 25c nyt 10c
100 N. R. af Ursin, Työväen runokirja	Entinen hinta 15c nyt 10c
101 Rafael Engelberg, Työajan toiminnassa, elämän-orjan lauluja,	Entinen hinta 40c nyt 10c
102 O. to Piispanen, Vankiloita vastaan, majesteettirikoksesta 8 kk. vankilassa olleen kuvauksia	Entinen hinta 25c nyt 10c
103 Jalmari Finne, Sankariajan lapsia	Entinen hinta 25c nyt 10c
104 W. Jokinen, Uskonto yksityisasiaksi,	Entinen hinta 25c nyt 10c
105 P. Kähkönen, Harhakäsitteitä työväenkymsymyksiä,	Entinen hinta 40c nyt 10c
106 K. Kautsky, Kauppapoliittika ja Sosialidemokratia,	Entinen hinta 40c nyt 15c

RAIVAAJA,

Box 600.

FITCHBURG, MASS.

PEACOCK VOITTAU OWENSIN. Neekeripojat Eulace Peacock ja Jesse Owens saapuivat maahan hurjalla vauhdilla viime tiistaina New Yorkissa Euroopan meneville urheilijoille järjestetyssä kilpailussa. Peacock voitti Owensin tällöin kolmannen kerran ja saavutti siihen liittämällä radalla sadalla jaardilla ajan 9.7 sek. Owens sijoittui toiseksi vajaa jalan voitajan jätessä. Molemmat keskellä. Peacock oikealla ja Owens vasemmalla. Heidän takanaan ovat kolmanneksi, neljänneksi ja viidenneksi sijoittuvat valkoiset juoksijat.

Asiamiesten pitäisi pitää mielessään
kesälläkin

Raivaajan edustusta

Tilaukset olisi aikanaan uudistettava ja aina silloin tällöin otettava uusikin tilaus. Niiden asiamiesten taas, joilla on paljon tilausaattavia keräämättä, olisi ahkerasti käytävä kollehterausmatkoilla. Entisistä tilauksista pitää saada rahat kerätyksi ja konttoriin lähetetyksi. Vanhoista ilmoitussaatavista myöskin on rahat perittävä ja tilitettävä. Rahalah-teemme eivät ole ehtymättömät ja siis luonnollisesti odottelemme meille kuuluvia saatavia.

Toverillisesti,

RAIVAAJA,
Fitchburg, Mass.

TOWNSEND, MASS.

S. S. osasto Toivolan kenttä-juhla

on päätetty pidettäväksi sunnuntaina heinäkuun 21 päivänä Adeliina Mäkelän farmilla Townsendsissa. On sanomattakin selvää, että näistä kenttäjuhlista tulee taas, kuten ennenkin, muodostumaan suuremmat kuin muutamien ohjelmien puolesta. Olemme saaneet toveri Oskari Tokoin Fitchburgista puhumaan tässä tilaisuudessa. Sitten tulee olemaan runoja, lauluja, y.m. ja tiesi mitä kaikkea Mrs. Lyyli Linna mahtakaan saada kokoon, joka toimii ohjelman kerääjänä tätä tilaisuutta varten.

Olemme koettaneet pitää urheilupuoltakin silmällä. Tähän tilaisuuteen on hankittu kilpailuita, hevoskengien heittoa, sekä köydenvetokilpailu ukko- ja poikamiesten välillä. Olin vähällä unohtaa ruumiillisen ravintopuolen. Oikein vesi suuhun herauttaa ajatellessani niitä kaikkia herkkuja, joita toimeilla emännät sinne valmistavat. Jätän ne vielä kuitenkin sanomatta ensi viikoon, etteivät ihmiset vielä näin aikasin alkaisi paastomaan, sillä aikaa on vielä toista viikkoa ennenkuin näihin herkkuihin pääsee käsiksi.

Kenttäjuhlatkomitean kokous

on ensi sunnuntaina, heinäkuun 14 päivänä kello 8 illalla Mrs. Viljasen farmilla, johon kehoitetaan kaikkia osaston jäseniä saapumaan. — Kirjeenvaihtaja.

WORCESTER

Ne leskien iloiset tanssit!

ovat sitten Mölyssä lauantaina 13 p:nä. Siellä Liljestrom soittaa kumppaninsa kanssa. Tietenkin sinne mennään oikein isolla sakilla.

Suomen uinti ja urheilukisat!

ovat sunnuntaina 14 p:nä alkaen klo 10 aamulla. Rata-urheilijat aloittavat 300metrillä, jossa on kuula, 60 m. juoksu ja kolmioloikka. Tämän jätetään syödyn päivällisen joksikin emäntämme ovat suunnitelleet hyvän lämmöjään.

Syönnin jäljestä suorittavat "vesiläivät" uimari osansa. He tulevat kilpailumaan 4 matkalla, pisimmän matkan ollessa 500 m. Nämä uintikilpailut tulevat ole-

WORCESTER

Jos haluatte säilyttää terveyttenne, syökää

MARATON RIESKAA
BELMONT BAKING CO.,
16 Liberty St., Worcester, Mass.

J. VICTOR CARLSON

Kaikenlaisia vakuutuksia
Varmoja, säästiviä ja luotettavia osake- ja keskinäisiä yhtiöitä.

Room 711, 340 Main St., Worcester, Mass.
Dial 3-7245. Res. 3-6665.

Kihlat, Kellot, arvokkaimmat lahjat ostatte edullisemmin liikkeestämme.

K. LÄHDE
KELLO- ja JUVELIKKAUPPA,
50 B Belmont St., Worcester, Mass.
Tel. 5-0433. Sulj-taan klo 6 illalla

TARKASTUTTAKAA SILMÄN-
NE JA SOVIUTTAKAA

SILMÄLASIT
Worcesterin tunnetulla lasien-
soittajalla

POPE OPTICAL CO.
ALBERT R. BAKER
397 Main St., Worcester, Mass.

NEWPORT, N. H.

Kokousasioita.

Heinäkuun 1 päivänä pidetys-
sä osaston kokouksessa, joka sa-
malla oli puolivuosikokous, päätettiin seuraavista asioista. Osaston virkailijoiksi valittiin: järjestäjäksi A. Saarnijoki, johtokuntaan E. Reivo, E. Niemi ja A. Harju; agitatoritoimikuntaan A. Mäki, E. Honko ja K. Rantok; Huvitoimikuntaan M. Salmela, A. Niemi, M. Saarnijoki, E. Niemi, S. Taimi ja F. Turja; tilintarkastajiksi A. Akkola ja E. Kärnä.

Osaston kesäjuhlat päätettiin ottaa heinäkuun 27 ja 28 päivinä. Purolan talonmiehiksi valittiin Erkki Mäki ja Arvo Saarnijoki ja E. Erkolle päätettiin luovuttaa osaston haali lauantaina, elok. 3 p.

Tanssitaapaa tietenk.

Ensi lauantaina on taas tanssit Purolan tanssipaviljongilla. "Ki-
va" orkesteri pitää tahdistu-
hien. Sisäänpääsy 25 senttiä.

Sunnuntaina

on piknikki Purolassa. Päiväl-
lisiä ei laitetta, mutta voileipiä, kah-
via ja juomaa on tarjolla kaiken
päivää, joten siellä näissä ei
tarvitse olla, vaikka menee jo
aamusta päivinkin.

Kaunitt kiiotokset.

Toverit Vendra Hautaniemi
pyytää lausua kaunitt kiiotokset
ystävä- ja toveri-joukkueelle, jo-
ka kävi häntä yllättämässä hä-
nen sairaalasta palattuaan. Vendra
Hautaniemi oli Hanoverin sair-
aalassa leikkautena ja on nyt jo
melkein terve.

Hukkui kalastusreissullaan.

Sefania Anderson, Sunapee ka-
dun varrella hukkuu t. k. 1 p.
Perkins järveen, jota suomalaiset
työnsä sanovat "Katin" jär-
veksi. Anderson oli kalastamas-
sa kahden nuoren poikasen, Toi-
vo Leimon ja Eino Kososen kans-
sa ja poikain kertomuksen mukaan
oli jotenkin horjautunut veneestä
järveen. Vaikka vesi ei paikal-
la ollutkaan oikein syvä, niin ei-
vät nuoret pojat, hätäantyneitä-
kin kun olivat, voineet häntä pe-
lastaa. Anderson oli syntynyt
Haapavedellä Oulun läänissä

1881, ollen 54 vuoden ikäinen.
Häntä lähinnä kaipaamaan jäivät
vaimonsa Mrs. Anderson, kaksi
poikaa Lauri ja Veikko Ander-
son sekä yksi tytär Mrs. Matti
Saari. Hautaus toimitettiin t. k.
3 p. Dixi Newtonin hautaus-
tistossa.

Kesälomalle aikoville.

Nyt kun on juuri käsillä se
aika vuodesta, jolloin jokainen,
jolla vain on varaa ja mahdolli-
suutta päästä lomalle, suunnitte-
lee joko pitempää tai lyhyempää
kesäloma-matkaa jonnekin jär-
vien rannoille tai vuoristoihin.
pyytaisän kiinnittää lomalle aiko-
vien huomiota Newportin Osas-
ton omistamaan Purolaan. Se on
kauniissa New Hampshiren vuor-
istossa. Parhiksi kaukana lii-
ke-elämän hyöriästä, mutta ei
kuitenkaan erämaassa. Posti tu-
lee joka arkipäivä. Hyvä uima-
ranta muutaman minuutin käve-
lymatkan päässä. Hyvä sauna ja
saunan vieressä raikasvetinen
pyy, jossa voi ottaa kylmän kyl-
vyn saunan päälle ja aamuillakin
jos haluaa. Tanssia on joka lau-
antai-iltana. Huoneen vuokrat o-
vat halvat ja ruokansa saa lait-
taa itse sen mukaan kuin kunkin
maku y. m. vaatimukset edellyt-
tävät, sähkövalot kaikissa hu-
oneissa. Hyvä urheilukenttä. Siis
kaikkia mitä kesälomalla tarvit-
see. Siis loma-suunnitelmia teh-
dessänne ottakaa Purola päämää-
raksenne. Meillä on tilaa pal-
jon. — i.

New Ipswich, N. H.

Uudet värilyhdyt

ovat ensi kerran käytännössä
niissä ryöstö-tansseissa, mitkä
Pyrintölässä ensi lauantaina, t.k.
13 p. pidetään.

Aiemmin on jo kerrottu, että
näissä tansseissa soittaa Lempi
Möyhäsen orkesteri, ja sisään-
pääsy on 25 senttiä.

Ei siis muuta kuin tervetuloa!
— S. M.

Farmers Co-op. Trading Ass.

puolivuosikokous on tämän kuun
kolmantena tiistaina, 16 p., Py-
rintölässä, alkaen kello 8 illalla.
Siellä valitaan edustajat liiton
puolivuosikokoukseen. Samalla
pidetään kuuksikokous.

Huvitoimikunta hommaa tans-
sit ensi lauantaina, t. k. 20 p:nä,
Pyrintölässä. Tässä tilaisuudessa
on joku erikoisvoitto oivilluilla,
jotka maksavat 25c aunoastaan.
Saa koettaa onneaan ja samalla
tanssia kokoillan W. Lehdon or-
kesterin tahdissa.

Toimihenkilöt yllämainittuun
tilaisuuteen huvitoimikunta mää-
rää seuraavasti: Ovilippujen
myyjä Lauri Anderson, vastaan-
ottaja John Heinonen; ravintola-
lippujen myyjä Hj. Lehtonen;
ravintolan naiset Sandra Heino-
nen ja Anna Niemi; haalinhoita-
ja Tomi Suila. Ilmoitus on toi-
sessa paikassa. — J. K.

YLEISIÄ UUTISIA

Danzig, Saksa, heinäkuun 30 p. —
Kansainvälinen Raamattuseura
on hajotettu täällä sen jälkeen,
kun eräissä oikeudenkäynneissä
vältettiin seuran harrastaneen
"kommunistista toimintaa".

Saksan leluteollisuus huonossa asemassa

Sonneberg, Saksa, heinäkuun 11 p. —
Työttömyys vallitsee Saksan
korkealle kehittyneessä leluteol-
lisuudessa.

Odot tässä Thüringenin kau-
pungissa ovat toivottomat" viral-
lisen selostuksen mukaan. Työn-
välitysvirkailijat koettavat löv-
tää työtä pannakseen ainakin
25,000 työlläistä takaisin työhön.
Japanilaisten huokeilla leluil-
laan kerrotaan vieneen markki-
nat saksalaisilta tuotteilta. Noin
20 vuoden ajalla v:een 1934 men-
nessä putoi lelujen vienti 100,

000,000 markasta noin 25,000,000
markkaan vuodessa.

Vaihtavat tietoa so- timisen tiedosta

Washington, heinäkuun 11 p. —
Sotavirasto on määrännyt kap-
teeni Harlan N. Hartnessin, 17-
ta jalkaväkirykmentistä, otta-
maan ohjauksurssin Saksan yleis-
esikunnan koulussa, Berliinissä,
lokakuun ensi päivästä alkaen.

Viime vuonna Saksan armeija
lähetti tänne yhden upseerin ar-
meijan merkinantojooston kou-
luun.

Syntyväisyys Yhdysval- loissa kohoaa

Washington, heinäkuun 11 p. —
Eilen illalla ilmoitti Yhdysvaltain
tilastotoimisto, että syntyväisyys
Yhdysvalloissa viime vuonna oli
17.1 tuhatta asukasta kohti V.
1933 se oli 16.6 tuhatta asukasta
kohti.

Viime vuosi oli ensimmäinen
kymmenen vuoteen jolloin syn-
tyväisyys tässä maassa kohosi.
Edellinen vuosi tosin oli syntynyt
syyteen nähden kaikista kehnoin
tämän maan historiassa.

Syytteitä väärennyksis- tä PWA töissä

Boston, heinäkuun 11 p. — Liitto-
valtain suurlautakunta asetti, en-
nen syytteenen urakoitsija Jo-
seph A. Singarellan, sekä yhden
hänen kontoriapulaisistaan, John
A. Guineyn, syyttämään heitä lla-
tuksen petkuttamisesta PWA
töissä.

Syytetyt oletetaan laittaneen
vääriä maksulistoja eräissä PWA
urakassa, minkä hinta oli \$28,-
000.

Edisonin omaisuus

Thomas A. Edisonin, lokakuus-
sa 1931 kuolleen kuuluisan ke-
ksijän jälkeensä jättämistä omai-
sudesta on vihdoin päästy tarkalleen selville. Se ilmoite-
taan \$2,781,758 ja kuuluu siihen
kintteistöä, arvopapereita ja ra-
haa. Hautajaiskustannuksiin oli
niemty \$12,893. Omaisuus luo-
vutetaan jälkisaadoksessa keksi-
jien kuudelle lapselle, paitsi jois-
tain pienempiä summia palveli-
joille.

Puhetta rahan vakaut- tamisesta

Washington, heinäkuun 11 p. —
Prokuraattori Cummings, suositel-
leen kieltää kanteiden nostam-
ista vastaan hallituksen kulta-
bondien suorittamisesta kullassa
selitti eilen, että ellei sellaista
lakia hyväksytty, kansainvälinen
sopimus kultakannasta on sula-
mahdottonuus. Vähän aiem-
min Ranskan pankin johtaja Je-
on Tannery, Pariisissa, ilmoitti
että Ranska, Englanti ja Yhdys-
vallat pikapuoliin ryhtyvät yhteis-
toimintaan rahan arvon vaka-
uttamiseksi.

Jugoslavia vapauttanut italialaiset lehdet pannasta

Be'grad, Jugoslavia, heinäkuun 11 p. —
Vuosisuusi voimassa ollut
määräys, joka kielsi italialaisten
sanomien maahantuonnin, on
nyt poistettu.

Kommunististen lento- lehtien levittäminen kielletty Mont- realissa

Montreal, Canada, heinäkuun 10 p. —
Täkalaiset viranomaiset o-
vat ilmoittaneet, että kommu-
nististen lentolehtien levittä-
mistä pidetään lakivastaisena ja
niiden levittäjät saatetaan oikeus-
teen.

Eräs työtön Napoleon Babin,
jolla poliisioikeudessa tänään vas-
taamassa mainittuun syy-
töksen. Poliisitoimari "luen-
n" hänelle ja antoi ehdollisen
tuomion, miehen selitettyä, että
hän ei tarkoittanut rikkoa lakia.

Tupalan emännän riihipäivä

Kuvaus Suomesta vuosilta
1880—1890.

Kyllä sitä Tupalan niori Eli-
na-emäntä sai olla "edestä kein-
gässä ja takaa raudassa" muh-
loinkin, mutta varsinkin riihipäi-
vänä, jolloin ainakin apu, Huu-
to-Tiina, tarvittiin riiehle mu-
kann, että saatiin "täysi väki".

Kaapolan Kustaa, takamailla
asuva torppari, oli jo edellisenä
iltana tullut valmiiksi taloon ve-
ropäivän tekoon 10-vuotiaan poi-
kansa kanssa. Poika sai yösijan
renkujen vieressä, mutta äiti
painui riiehen, pudotti orsilta
alas muutaman lämpöisen sito-
nen ja oikaisi niiden päälle per-
mannolle.

Kohta kolmen korvissa alettiin
huuto-Tiina silvoaa pöydän.

huokkaa riiehen. Illalla pirttiin
tuotut rohtimiset mekot vetivät
miehet päällensä. Ne olottuivat
pölvien alapuolelle. Naisväen ri-
iävaatteet olivat päähinsä
nyytiin sidottuna ja sieltä ne
kurtussina ylle vedettiin. Jokai-
sella piti olla "riihirentunsa" ja
"kirkkokenttunsa", sillä, "kenel-
lä ei oo riihirentunsa, ei sil oo
kirkkokenttunsa", sanottiin.

Toisten riiehen mentyä alkoi
emännälle monet kirensä. Leha-
nat piti ruokkia ja lypsää. Pik-
kukaria, lampait ja possut, tar-
vitsivat ruokansa. Vähle riiehen
luo piti viedä kahvia, aamiaiseksi
piti kaivaa maasta perunin, huo-
neltakin piti hukan lakeista ja
sitten sinissä piti vähän niitä lapi-
sakin kohtentaa.

Siinä aitanpölkka leipätaakkni-
neen tullessaan kurkistaa ainoi-
nkin pala silmä vaarin pytin-
gin ikkunasta salusiinin takaa
Elinaa, nuorta minniä. "Niin",
murahtaa muori vaarille, vasta-
paata istuvale halvatulle ja puo-
likuorolle, "noin se vain saa Eli-
na riihipäivänkin aittopölkka
astella. Toista se ei minun
varstan varressa sai heilua koko
pitkin päivän". Vaari ei muoriin
mutinolle paljon korviaan lai-
nann. Siinä on kropsitt ilmosen
ikänää. Suotta miinää motiiti,
jolla on hyvin "kade täynnä",
väkensä kanssa ja hyvä ihminen
on Eliina, työhön pystyvä ja toi-
meksi saava.

Mutta Eliina astuu pirttiin, a-
settaa leipätaakkansa pöydälle.
Siinä on leipä, mieheen, vajaa
vaimoimiselle. Pikku Heikki,
kevääläinen, äantelee kehdoissa
monien puuttettensa keskellä.
5-vuotias Manta, heiluttamaan
herätetty, on nukahantun poiki-
tän sänkyyn. "Älä nyt kultaa-
seni huoli", leperleele äiti pojil-
le, "äiti ottaa ihan tuossa pai-
kassa". Lapsi tyyntyy, mutta
kun ei apua kuulu, parkasee pon-
tevammin. Eliina saa perunat
tullele ja rientää lasta kohtenta-
maan. Asettuu sitten pöydän
luo ja siinä poikaa rimmoillaan
ruokkisessaan hamaa joutain o-
mankin suuhunsa. Huukoohan
sitä kun tuollainen "vola" vetää.

Herää siihen litikin, 3-vuotias
ja alkaa itkeä. "Kuinkas
noin iso piiji nyt itkee, kunni
vaavakaan? Istu tuohon lootal-
le, äiti antaa leipää ja maitoa.
kohta jo kypsy mommotkin",
lullelee äiti lempensä. Laskee
sitten Heikin kehtoon ja herät-
tää Mantaa sitä heiluttamaan.

Väki näkyykin tulevan ruu-
alle. Eliina kaataa perunoista
veden pois, ajaa ne puuvatiin,
panee penkin päähän yhden li-
talle jäähtymään ja vie toiset
pöydälle. Nostaa siihen silak-
kakupin, kurottaa katon rajasta
päreen, jonka taittaa kolmeen
osaan, asettaa pöydälle ja nostaa
soosipannun niiden päälle.

Vakaana asettuu väki pöytäan.
Nuuskamiehet käyvät muurin
"ottalle" jättämässä "priisinsä".
Oma väki ottaa häikästä pöydän
takaa lusikkansa, vieraalle välle
on tuotu ne pöydälle. Miehet
taittavat leivän kahitta, asettavat
pöydälle nokisien käsiensä,
listin liitettyjen, välin ja muti-
sivat hiljaisen sämauksen. Lu-
sikan varrella tai penkalon kyn-
nellä kuoritaan perunat, joita
sitten, samoin kuin leipäpalaakin,
huiutetaan soosipannussa ja syö-
dään hyvällä halulla. Pimä-
tuoppi kiertää ympäri ja miesten
pitkä, riihenokinen parta jättää
vanan sen seuranaan. Joku nais-
ihminen koittaa korvan kohdalla
tyypätä, mutta toiset eivät ole
turhan "nooleja". Syötyään ris-
ti kukin taas käitensä ja lausuu
hiljaisen kiitoksen ruuasta.

Lusikka asetetaan takaisin hääkin
hyvin nuoltuna, ettei reumat seu-
raavalla kerralla suuta repisi, sil-
lä lusikat olivat pussia ja usein
vähän isonkokoisia. Lauantaisin
ne samalla kuurattiin isossa as-
tiapunkassa kehojen y. m. puu-
astain kanssa.

Pöydästä päästyä asettuvat
miehet hetkeksi "ohhoolleen", et-
tei ruoka luele kirkkäläisen val-
vassa olevansa. Sitä ennen otta-
vat miehet muurilla mallinsa, jot-
ka joskus, jos on useamkia, voi-
vat vahtuakin, varsinkin jos jo-
ku "ahneen apaja" ehti ensiksi
mälän maille isomman valitse-
maan.

Huuto-Tiina silvoaa pöydän.
Valtavia on kuorikasat, vaikka
otkut ovat niitä koittaneet ka-
aankin kohdaltaan panna. Joku
voi iavilla nähdessään naapurin-
sa kuorikasan, että "k rkon tuo-
ta jo näkisi, jos harjalle nousisi".

Auttua Tiina vielä hetkisen e-
mäntää, miesten siinä loikoessa.
Hyvä apu hän onkin, tosin va-
hian hessahtanut, kun pieninä
kaivoon pudotessaan lie päänsä
pahoille kolhaissut ja köyhän kö-
dän lapsi kun oli, joutui huuto-
laisena talon tuloon kiertä-
mään. Joskus härnätessä voi
Tiina hurjista, mutta kehumal-
la yrittää tehdä yli "änkensä".
Ystävällinen on Eliina hänelle,
eikä anna toisten häntä pilkata.

Viimeiseksi syö emäntä lapsi-
neen. Pikku Heikki retuuttaa
rintaa ja lita pyytelee puppua,
jota Eliina etusormellaan avat-
tuu suuhun työntele.

Päiväläinen lausuu panna ajoi-
sa alkun. Kivynä taitsevat
kuvaa hantaa ja keittä, samoin
suolittu maunlaidakin, josta E-
liina Soppaa keittää. Paljon oi-
taa peruna kuorta, että saa pui-
kan padallisen vohlensa maukas-
ta soppaa. Jo ajoissa ennen vä-
en tuloa vie Eliina välin, lävi-
kooleihin pistettyä, rapsulle
"pohattumaan", etteivät suutan-
sa polttaisi syönnään tulmaa.

Kun väki on niennyt päiväl-
lensä, saa jo kohta samankin
panna lämpämään. Siinä väli-
la laskee lempä äiti vanhemman
lapsensa, pienen Mantaa, vähän
irti lullan laidasta, eli vähän
pohattumaan. Tyttö parkasee
kireesti riiehen luo toista väkiä
katsomaan. Mutta lyhyeen jaa
vapaan. Siellä muuri vedetään
eloja riiehen, ja koska tyttö on
jouten saa hän ruveta vetele-
mään sitomia riittäen. Äiti jo
kotona on "tuhmessa tuskas-
sa" kun ei pääse askareilleen ja
saama katsomaan. Tuloe tyttö
viimein, ja pääsee toiminsa Eli-
na-äiti.

Ilaksi keittää Eliina lämpö-
puuroa, vaukkaa, että lusikka
tahtaa tahtoo. Voi-silmin laita-
taa hän yhteen puurokuppiin ja
siihen kukin vuorollaan puuronsa
kastaa, ensin siitä isomman ku-
pin otettuaan suuhunsa. Lo-
puksi kastetaan puurohakkua
maitovatin, mutta ei pidetä so-
pivana, että paljon maitoa kul-
tettaisiin.

Toisten syödessä on emäntä
lapsineen saamassa, jonne mie-
hetkin syötyään painuvat. Huu-
to-Tiina menee heitä "passaa-
maan", s. o. pesee pään ja selän
ja miesten poistuttua vihtoo it-
sensä viimeiseksi.

Emäntä huitelee lapset ma-
kulle ja kormaa pöydän. Vieras
väki lähtee kireesti kotiin ja
viimeisin painuu talon väkkin
väsähtäen. Viimeisenä hää-
ri Eliina-emäntä, sulkee aitan
ja puolii, kurkistaa, että nave-
tassa on kaikki hyvin, luo kat-
seensa riiehen, jonka lakeista
sava nupruaa. "Varjele Taivaan
Taatto tulen tulolta", huok-
kaa hän.

Saapua sitten pirttiin. Oven-
sängynsä mukun renkipolka
silesti. Manta ja Hita nukku-
vat vierakkain. Heitä äiti hy-
vällä peittelee. Luo sinneään
silmyksen Huuto-Tiinaan, muu-
rinenkällä nukkuvaa. Siirtää
sitten Heikin kehdon vohlensa
vieren, jos yöllä jotain apua
tarvitsee, sammuttaa savuavan
tutkklampun ja painuu perä-
mäkseen, jossa isäntä jo hetki-
sen on kuorsautt. Tyyneä,
rauhallista, kuten ainakin tun-
nollisesti velvollisuutensa täyt-
tänyt ihminen, nukahtaa muori
Eliina-emäntä rauhalliseen u-
neensa.

Hudson Savings Bank

Perustettu 1859
Talletusmaksu \$4,797,636.67
Postitse saapuneille talletuksille nopea
ja tarkka hoito.
42 MAIN ST. HUDSON, MASS.

J. OBERG

Maynardin johtava kuivatavara ja
kenkäkauppa
Täydellinen valikoima korkealaatuisia
tavaraa halvimmilla hinnoilla.
102 Main Street Maynard, Mass.

Nyal Service Drug Store

ALFRED A. MINAHAN
Apteekkari
76 Main St. Maynard, Mass.
Fowlers rakennus. Tel. 175

MAC PHERSON HARDWARE STORE

Radioita — Sähkötavaraa —
Kasvitarhan siemeniä ja
työkaluja. Sun Proof ja
Wallhide maaleja.
Main St., Tel. 365, Maynard,
Mass.
Seuraava ovi postikonttorista

MAYDALE BEVERAGE CO., Inc.

MAYNARD, MASS.

Kauluksien ja paitojen pesu erikoisuutemme

Middlesex Family Laundry Co.

H. E. TOLMAN, liikehoitaja
Maynard, Mass. Puhelin 1462 Maynard

Perhepyykin pesu:

